

การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ
ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมาน ราชบุรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท์)
.....
(ดร. บุญลือ ทองอยู่)

ประธาน
กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท์)
.....
(ดร. บุญลือ ทองอยู่)
.....
(รองศาสตราจารย์เชิษฐศรี วิวิธสิริ)
.....
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธาน
กรรมการ
กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาถาวรณ)
วันที่.....เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ คร.ปฐม นิคมานนท์ และคร.บุญลือ ทองอยู่ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จบริบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจอย่างที่สุด ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เชียรศรี วิวิธศิริ และรองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบปากเปล่าทำให้กระบวนการทำปริญญานิพนธ์ มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

ขอขอบพระคุณ กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา สำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และข้าราชการครูสายงานการสอนที่ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณวรรณพ ทองบรรจบ คุณกนก โกสุม คุณฉัตรชัย ชัยรัตนวัฒน์ คุณอุไรวรรณ ชัยรัตนวัฒน์ และว่าที่ร้อยตรีหญิงน้ำทิพย์ จานงค์วุฒิ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี และขอขอบคุณ คุณวิสวา ราชบุรี คุณภัทรวดี ราชบุรี คุณสุมิตร ราชบุรี ที่ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน และให้กำลังใจมา โดยตลอด

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีประโยชน์และมีคุณค่า ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณของบิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนและให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สมาน ราชบุรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
หน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการครูสายงานการสอน.....	13
การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูสายงานการสอน.....	15
การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูสายงานการสอน.....	15
หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่ง และแต่งตั้งข้าราชการครู ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3.....	18
ประเภทของผลงานทางวิชาการ.....	24
แนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ.....	25
ปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
รูปแบบการวิจัย.....	34
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	36
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ตอนที่ 1: ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
ตอนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ....	40
ตอนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพ.....	56
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	70
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	70
กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย.....	71
การเก็บข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	73
อภิปรายผล.....	75
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	85
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	91

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนโรงเรียน ข้าราชการครูทั้งหมด และข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541.....	6
2	กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย.....	35
3	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	38
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ.....	40
5	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพ.....	57

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีแผนพัฒนาประเทศอย่างมีระบบฉบับแรกซึ่งเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา จนถึงช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กล่าวได้ว่าในช่วงที่ผ่านมาเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อความเจริญทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ การพัฒนาคนก็มุ่งเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจโดยถือว่าคนเป็นเพียงปัจจัยที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้แนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะยังมีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป แต่การพัฒนาคนจะต้องให้ความสำคัญทั้งในฐานะความเป็นเอกลักษณ์บุคคลและในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) จึงได้กำหนดแนวทางสำคัญโดยให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และสันติสุขของเอกลักษณ์บุคคล สังคม ประเทศชาติและมนุษยชาติ รวมทั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ผสมกลมกลืน สมดุล ตลอดจนดำรงไว้ซึ่งความยั่งยืนของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539: 1)

โลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว ไร้พรมแดนและหลั่งไหลไปสู่ส่วนต่างๆ ของโลกอย่างไม่หยุดยั้ง การแข่งขันของโลกเปรียบเทียบกับในเชิงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีเป็นสำคัญ พลัฒ์อำนาจที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นฐานในการพัฒนาวิทยาการและเทคโนโลยี ก็คือความรู้ ประเทศต่างๆ ในโลกจำเป็นต้องมีศักยภาพด้านความรู้ เพื่อให้มีความสามารถในการรองรับและพัฒนาวิทยาการต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศได้อย่างเหมาะสม ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จึงได้เน้นการพัฒนาคุณภาพของคน โดยให้คนในชาติได้รับการพัฒนาด้านความรู้ และคุณภาพของจิตใจควบคู่กันไป ให้สามารถรองรับและพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้ามา เพื่อให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

ระบบการจัดการศึกษาแห่งชาติเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาความรู้ และคุณภาพของจิตใจของคนในชาติ โดยมีครูเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพแก่คนในชาติ

กระทรวงศึกษาธิการโดยคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ได้ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของข้าราชการครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของครูในระบบการศึกษาแห่งชาติ ให้มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพและวิสัยทัศน์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการและเทคโนโลยีของโลก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพประชากรของประเทศ อันเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาข้าราชการครูขึ้น เพื่อเป็นกรอบเป้าหมาย และมาตรการ ในการพัฒนาข้าราชการครู เพื่อให้กรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2539: 1-2)

คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ในฐานะที่เป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู ได้กำหนดบทบาทที่เกี่ยวข้องของข้าราชการครู คือ การวางระบบและดำเนินการ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมมาเป็นข้าราชการครู และให้ข้าราชการครูได้ปฏิบัติงานให้เกิดผลประโยชน์แก่ทางราชการอย่างเต็มที่ โดยกำหนดให้มีเงินเดือนและค่าตอบแทนจากการทำงานอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2537: 10)

ระบบการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการครู โดยจำแนกตำแหน่งตามวุฒิ (Academic Rank Classification) หรือ A.R.C. ซึ่งเป็นการกำหนดตำแหน่งตามคุณวุฒิ หรือความรู้ ความสามารถ ลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน มากกว่าการพิจารณาโครงสร้างว่าเป็นโรงเรียนที่มีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ดังนั้น ถ้าหน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานของตำแหน่งเปลี่ยนแปลงไป กฎหมายได้กำหนดให้ ก.ค. มีอำนาจในการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้เหมาะสมได้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2537: 15)

การกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูในที่นี้ หมายถึง การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สอน ให้เป็นตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น อันได้แก่การปรับตำแหน่ง ครู 1 (ระดับ 1-3) เป็นครู 2 (ระดับ 2-4) ครู 2 เป็นอาจารย์ 1 (ระดับ 3-5 หรือ 6) อาจารย์ 1 เป็น อาจารย์ 2 (ระดับ 6-7) และอาจารย์ 2 เป็นอาจารย์ 3 (ระดับ 6-8 หรือ 9) ซึ่งการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู สายผู้สอน ให้เป็นตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นนั้น ใช้วิธีพิจารณาจากเงินเดือนเป็นเกณฑ์ โดย ก.ค. ได้วางหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการไว้ เพื่อให้อนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำกรม (อ.ก.ค.กรม) หรืออนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำจังหวัด (อ.ก.ค.จังหวัด) และอนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำกรุงเทพมหานคร (อ.ก.ค.กรุงเทพมหานคร) ดำเนินการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นถึงตำแหน่งอาจารย์ 2 (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ที่

ศร 1503 / 22210 - 22219 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2530) ยกเว้นการเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 2 เป็นอาจารย์ 3 ซึ่ง ก.ค. ได้กำหนดวิธีการให้หัวหน้าสถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติ รับรองผลการปฏิบัติงาน และเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้บังคับบัญชาระดับเหนือกว่าหัวหน้าสถานศึกษา 1 ระดับตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด ให้ตั้งจากหัวหน้าสถานศึกษานั้น 1 คน ข้าราชการครูในสถานศึกษานั้น 1 คน และศึกษานิเทศก์ หรือข้าราชการครูนอกสถานศึกษานั้น 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน เป็นคณะกรรมการเมื่อผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้ว ให้ อ.ก.ค.กรม ตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินความชำนาญการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

ในการตั้งคณะกรรมการควรตั้งกรรมการประเมิน 3 คน จากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ 8 หรือตำแหน่งอาจารย์ 3 หรือตำแหน่งทางวิชาการอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทั้งนี้ควรเป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญการในสาขาที่ประเมินและควรมีกรรมการจากสังกัดกรมอื่นร่วมด้วย

เมื่อผ่านการประเมินความชำนาญการแล้ว ให้ อ.ก.ค.กรม เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติประเมินผลการปฏิบัติงาน ประเมินความชำนาญการ และกลั่นกรองผลงานทางวิชาการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์

เมื่อ อ.ก.ค. กรม พิจารณาเห็นชอบในการตรวจสอบดังกล่าวแล้วให้กรมเสนอ ก.ค. เพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้ส่งผลงานทางวิชาการให้ ก.ค. พิจารณา

เมื่อผ่านการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน ความชำนาญการและผลงานทางวิชาการแล้ว ให้ถือว่าผ่านการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว หาก ก.ค. พิจารณาแล้วมีมติอนุมัติ อธิบดีกรมเจ้าสังกัดจะสั่งเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ตามมติของ ก.ค. ได้ ซึ่งถือว่าเป็นตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการครูสายงานการสอน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1503 / 22210 - 22219 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2530 หนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1503 / ว 6 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2537 และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1302 (สมค.) / 20430 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2540) โดย ก.ค. กำหนดให้ตำแหน่งอาจารย์ 3 รับเงินเดือนในระดับ 6 ถึงระดับ 8 และถ้าอาจารย์ 3 ผู้ใดเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด และได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่ ก.ค. กำหนดแล้ว ให้ได้รับเงินเดือนในระดับ 9 ได้ เมื่อเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ 9 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2537: 13)

จากการที่ ก.ค. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการครูปรับปรุงตำแหน่งที่ครองอยู่ให้สูงขึ้นได้ตามความสามารถเฉพาะตัวโดยการจัดทำผลงานทางวิชาการ ทำให้เกิดการตื่นตัวในหมู่ข้าราชการครูสังกัดต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เพราะตำแหน่งอาจารย์ 3 เป็นตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการครูสายผู้สอน สามารถรับเงินเดือนได้ถึงระดับ 9 (สันตสิริ บัวเกษ. 2537: 1)

จากการสำรวจข้อมูลข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2539: 116) เมื่อเดือนมิถุนายน 2539 พบว่า มีข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 จำนวน 10,991 คน และมีข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวนเพียง 275 คน เท่านั้น ซึ่งถ้าพิจารณาจากข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อม พบว่า ในการขอปรับปรุงตำแหน่งเป็นตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้น ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร น่าจะมีโอกาสดีกว่าข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอื่น ๆ เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ใกล้แหล่งที่จะศึกษาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดหรือแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และมีหน่วยงานทางราชการที่จะเป็นแหล่งข้อมูล และให้คำปรึกษาแนะนำ แต่ก็มีข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวนเพียง 275 คน เท่านั้น ที่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. แล้ว ซึ่งนับว่ามีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนข้าราชการครูสายผู้สอนทั้งหมด แสดงว่าการเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวน่าจะมีปัญหาที่สะกิดกันอยู่มาก ควรหาวิธีแก้ไขปัญหาด้านนั้นให้ลดน้อยลงไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหารวมทั้งข้อแนะนำในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครู เพื่อจะได้นำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้แก่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้พิจารณาหาทางส่งเสริมการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ผ่านการจัดทำผลงานทางวิชาการแล้ว ได้ช่วยชี้แนะเกี่ยวกับปัญหาและข้อแนะนำในการจัดทำผลงานทางวิชาการ โดยได้ตั้งความมุ่งหมายเฉพาะดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้า จะให้ประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ด้านวิชาการ ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ช่วยให้การเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์ด้านการปฏิบัติ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และองค์กรที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุง หรือพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอตำแหน่งและ/หรือแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

3. ประโยชน์ด้านการวิจัย ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ให้มีความกว้างขวางและลึกซึ้งต่อไป

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ครอบคลุมทุกพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 50 เขต มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 8 กลุ่ม รวมจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 85 โรงเรียน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 85 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2541 มีข้าราชการครูรวมทั้งสิ้น 11,547 คน ในจำนวนนี้มีข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวน 287 คน

คิดเป็นร้อยละ 2.48 ของจำนวนข้าราชการครูสายผู้สอนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียน ข้าราชการครูทั้งหมด และข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541

กลุ่มโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการครูทั้งหมด	ข้าราชการครูตำแหน่ง อ. 3	
			จำนวน	ร้อยละ
1.	1. สตรีวิทยา	218	7	3.21
	2. เบญจมราชาลัย	129	7	5.42
	3. มัธยมวัดเบญจมบพิตร	102	2	1.96
	4. มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	119	4	3.36
	5. โอรินบูรณะ	132	4	3.03
	6. ราชวินิต มัธยม	153	4	2.61
	7. วัดน้อยนพคุณ	91	1	1.09
	8. วัดบวรนิเวศ	101	2	1.98
	9. วัดราชบพิธ	157	2	1.27
	10. วัดราชาธิวาส	110	3	2.72
	11. วัดสังเวช	96	3	3.12
	12. ศีลาจารย์พัฒนา	109	2	1.83
	13. เสรมฐเสถียร	44	1	2.27
	14. สวนกุหลาบวิทยาลัย	233	7	3.00
รวมกลุ่ม 1 มี 14 โรงเรียน		1,794	49	2.73

2.	1. วัดสุทธิวราราม	157	1	0.63
	2. เตรียมอุดมศึกษา	250	11	4.40

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการ ครูทั้งหมด	ข้าราชการครูตำแหน่ง อ. 3	
			จำนวน	ร้อยละ
	3. ไครมิตร์วิทยาลัย	86	3	3.48
	4. พุทธจักรวิทยา	95	2	2.10
	5. ยานนาวาสวิทธาคม	157	3	1.91
	6. วัดสระเกษ	66	1	1.51
	7. สตรีศรีสุริโยทัย	121	4	3.30
	8. สตรีมหาพัฒนาราม	149	7	4.69
	9. สายปัญญา	114	2	1.75
	10. เทพศิรินทร์	193	7	3.62
รวมกลุ่ม 2 มี 10 โรงเรียน		1,388	41	2.95
3.	1. สารวิทยา	203	8	3.94
	2. คอนเมืองจตุรจินดา	155	4	2.58
	3. คอนเมืองทหาร			
	อากาศปารุ้ง	186	4	2.15
	4. ราชันนทาจารย์			
	สามเสนวิทยาลัย 2	33	2	6.06
	5. ราชวินิตบางเขน	137	3	2.18
	6. ฤทธิยะวรรณาลัย	207	3	1.44
	7. ศรีอยุธยา	161	5	3.10
	8. สามเสนวิทยาลัย	206	6	2.91
	9. หอวัง	225	8	3.55
	10. สันติราษฎร์วิทยาลัย	163	2	1.22

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการ ครูทั้งหมด	ข้าราชการครูตำแหน่ง อ. 3	
			จำนวน	ร้อยละ
	11. สีกัน (วัฒนานันท์ อุปถัมภ์)	135	2	1.48
รวมกลุ่ม 3 มี 11 โรงเรียน		1,811	47	2.59
4.	1. กุณนทีรุทธาราม วิทยาคม	124	3	2.41
	2. จันทร์หุ่นบำเพ็ญ	126	5	3.96
	3. เครือชมอุดมศึกษา พัฒนาการ	252	2	0.79
	4. ปทุมคงคา	158	2	1.26
	5. ประชาราษฎร์อุปถัมภ์	120	3	2.50
	6. พระโขนงวิทยาลัษ	155	2	1.29
	7. มัชฌมวิชาดุทอง	98	2	2.04
	8. วชิรธรรมสาริต	126	2	1.58
	9. ศรีพญา	143	1	0.69
	10. สายน้ำผึ้ง	166	3	1.80
	11. สิริรัตนาร	93	1	1.07
	12. ตุรศักดิ์มนตรี	235	2	0.85
รวมกลุ่ม 4 มี 12 โรงเรียน		1,796	28	1.55

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการ ครูทั้งหมด	ข้าราชการครูตำแหน่ง อ.3	
			จำนวน	ร้อยละ
5.	1. เทพศิลา	98	6	6.12
	2. บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์)	229	9	3.93
	3. บางกะปิ	218	8	3.66
	4. มัชฌมวัดบึงทองหลาง	120	2	1.66
	5. เสริมบุญครุฑบำเพ็ญ	139	3	2.15
	6. สตรีเสริมบุญครุฑบำเพ็ญ	129	5	3.87
	7. บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) 4	17	2	11.76
	8. ลาดปลาเค้าพิทยาคม	139	4	2.87
	9. สตรีวิทยา 2	153	10	6.53
	10. นวมินทราชูทิศ บดินทรเดชา	140	1	0.71
	11. เจริญอุดมศึกษา น้อมเกล้า	145	2	1.37
	12. นวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร	139	1	0.71
	13. นวมินทราชูทิศ เจริญอุดมศึกษา น้อมเกล้า	126	3	2.38
	14. บางกะปิสุมนนพรัตน์ อุปถัมภ์	38	1	2.63
รวมกลุ่ม 5 มี 14 โรงเรียน		1,830	57	3.11

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการ ครูทั้งหมด	ข้าราชการครูตำแหน่ง อ.3	
			จำนวน	ร้อยละ
6.	1. วัดน้อยโน	71	1	1.40
	2. นวมินทร์ราษฎร์			
	สตรีวิทยา พุทธมณฑล	90	1	1.11
	3. จิโนรส	152	3	1.97
	4. สุวรรณารามวิทยาคม	136	10	7.35
	5. วิมุขารามพิทยากร	122	1	0.81
	6. มัชฌมคฤดิคาราม	125	1	0.80
รวมกลุ่ม 6 มี 6 โรงเรียน		696	17	2.44
7	1. วัดอินทาราม	103	1	0.97
	2. ศึกษานารี	187	11	5.88
	3. ชนบุรีวรเทพีพิถารักษ์	85	1	1.17
	4. ศึกษานารีวิทยา	114	1	0.87
	5. รัตนโกสินทร์สมโภช			
	บางขุนเทียน	137	3	2.18
	6. บางปะกอกวิทยาคม	120	2	1.66
	7. วัดราชโอรส	123	2	1.62
	8. มัชฌมวัดสิงห์	149	1	0.67
รวมกลุ่ม 7 มี 8 โรงเรียน		1,018	22	2.16

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนข้าราชการ ครูทั้งหมด	ข้าราชการครูตำแหน่ง อ.3	
			จำนวน	ร้อยละ
8.	1. ทวีธาภิเศก	193	5	2.59
	2. วัดประคูในทงธรรม	123	4	3.25
	3. ฤทธิรงค์รอน	89	2	2.24
	4. ไชยฉิมพลีวิทยาคม	82	3	3.65
	5. วัดนวลนรดิศ	138	1	0.72
	6. วัดรางบัว	108	2	1.85
	7. สตรีวัดอัมพรสวรรค์	128	1	0.78
	8. ราชวินิตบางแคปานขำ	91	2	2.19
	9. ปัญญาวรรคุณ	115	1	0.86
	10. มัธยมวัดหนองแขม	147	5	3.40
รวมกลุ่ม 8 มี 10 โรงเรียน		1,214	26	2.14
รวมทั้งหมด 8 กลุ่ม มี 85 โรงเรียน		11,547	287	2.48

แหล่งที่มาของข้อมูล : กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2541.

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำแนกเป็น 3 เรื่อง ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3
2. ปัญหาเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ ได้แก่ อุปสรรคต่างๆ ที่ขัดขวางการทำงาน

ผลงานทางวิชาการ อาจเป็นปัญหาด้านความเป็นอยู่ ปัญหาด้านหน้าที่การงาน ปัญหาด้านกฎระเบียบต่างๆ ปัญหาด้านแหล่งค้นคว้า ปัญหาการขาดที่ปรึกษา ปัญหาขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และปัญหาอื่น ๆ ในขั้นตอนนี้จะไม่ระบุประเภทของปัญหา จะทำการแจกแจงประเภทของปัญหาหลังจากกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นมาแล้ว

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหา และการจัดทำผลงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกฎระเบียบ และกระบวนการจัดทำผลงานทางวิชาการ การจัดระบบให้ความช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้กำหนดกรอบ หรือประเภทของข้อเสนอแนะ แต่จะได้มาหลังจากกลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในแบบสอบถามแล้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดทำผลงานทางวิชาการ หมายถึง ผลงานทางวิชาการที่ ก.ค. กำหนดให้ข้าราชการครูจัดทำขึ้น เพื่อใช้ปฏิบัติงานหรือพัฒนางานในหน้าที่ แล้วนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูให้ได้รับเงินเดือนในตำแหน่งที่สูงขึ้น

2. ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง อุปสรรคต่างๆ ที่ขัดขวางการทำผลงานทางวิชาการ เช่น ปัญหาด้านความเป็นอยู่ ปัญหาด้านหน้าที่การงาน ปัญหาด้านกฎระเบียบต่างๆ ปัญหาด้านแหล่งค้นคว้า ปัญหาการขาดที่ปรึกษา ปัญหาขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และปัญหาอื่น ๆ

3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหา และการจัดทำผลงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกฎระเบียบ และกระบวนการจัดทำผลงานทางวิชาการ การจัดระบบให้ความช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์

4. ข้าราชการครู ในงานวิจัยนี้ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร

5. อาจารย์ 2 หมายถึง ตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู พ.ศ. 2532 และกฎ ก.ค. ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู

6. อาจารย์ 3 หมายถึง ตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู พ.ศ. 2528

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้จัดนำเสนอเป็น 8 หัวข้อ เรียงลำดับดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการครูสายงานการสอน
2. การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครู
3. การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูสายงานการสอน
4. หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่ง
อาจารย์ 3
5. ประเภทของผลงานทางวิชาการ
6. แนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ
7. ปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการครูสายงานการสอน

อมร รักษาสัตย์ (2531: 248-276) ได้กล่าวถึงพระพุทธรองค์ที่ทรงแนะนำว่าการแสดงหน้าที่ของครูที่พึงมีต่อศิษย์นั้น จะประกอบด้วยแนวทาง 5 ประการดังนี้

1. แนะนำดี
2. ให้เรียนดี
3. บอกศิลปะให้สิ้นเชิงโดยไม่ปิดบังอำพราง
4. ขกย่องให้ปรากฏในหมู่เพื่อน
5. ทำการป้องกันในทิศทั้งหลาย

ก่อ สวัสดิพานิช (2535: 8) กล่าวถึงภาระหน้าที่ของครูเนื่องในวันครูแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2535 ว่าภาระหน้าที่ของครูเป็นภาระหน้าที่ที่หนัก ต้องสร้างสรรค์ศิษย์ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย งานของครูเป็นงานที่สร้างสรรค์ที่ยิ่งใหญ่

จาก หนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1504 / 1425 ลงวันที่ 23 มกราคม 2533 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533) ได้กล่าวว่าคุณภาพของการศึกษาขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ ครูจึงเป็น

บุคคลที่จัดอยู่ในอาชีพวิชาการ นักวิชาการเป็นบุคคลที่จำเป็นต้องปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ เพื่อให้คุณภาพของผลงานดีขึ้นเรื่อย ๆ เป็นบุคคลที่ต้องประเมินงานของตนเอง คิดหาแนวทางใหม่เอง ดำเนินการปรับปรุงเอง และตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้นครูจำเป็นต้องแสดงการปรับปรุงงานของตนเองด้วยตนเอง นำมาตัดสินใจว่าครูควรจะเลือกปฏิบัติอย่างไร ที่จะทำให้ผลงานของตนเองดีขึ้น ๆ อยู่ตลอดเวลา ครูต้องรู้ด้วยตนเองว่าเมื่อใดจำเป็นต้องปรับปรุงของตน ปรับปรุงอย่างไร และจะรู้ได้อย่างไรว่าได้ผลดีแล้ว การปฏิบัติในทำนองนี้จึงจะมีการปรับปรุงและพัฒนาอาชีพของตน และผลงานสุดท้ายของครูที่จะทำบทบาทของครูได้อย่างสมบูรณ์ คือคุณภาพของนักเรียน ถ้าครูมีการปรับปรุงและพัฒนาอาชีพของตนจริง คุณภาพของผลงานก็ย่อมดีขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ได้กำหนดให้ ก.ค. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการครู ทุกตำแหน่ง สำหรับข้าราชการครูสายงานการสอนนั้น ก.ค. ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่มีความคล้ายคลึงกัน เพียงแต่มีความยากง่าย และมีความมากน้อยให้มีความเหมาะสมกับ ตำแหน่งครู 1 ครู 2 อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 และอาจารย์ 3 เรียงตามลำดับ

สำหรับตำแหน่งอาจารย์ 3 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในลักษณะผู้ชำนาญการ โดยมีความสามารถเป็นพิเศษในหน้าที่และความรับผิดชอบ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2539: 11) ดังนี้

1. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญและ/หรือวิชาชีพตามหลักสูตร
2. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน และให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นักเรียนและนักศึกษา
3. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัยและสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย
4. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
5. ริเริ่มจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง
6. รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและนักศึกษา
7. วิเคราะห์ วิจัย และนิเทศในวิชาที่รับผิดชอบ
8. ให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา และ/หรือผู้ปกครอง
9. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาและชุมชนในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ

10. ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงหรือเป็นที่ปรึกษาของครูในการปฏิบัติงาน และด้านความประพฤติ หรือฝึกอบรมครูประจำการ หรือทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าสาขาวิชา หรือหัวหน้าหมวดวิชา หรือทำหน้าที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในทางวิชาการ หรือลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันอย่างไรอย่างหนึ่ง

11. ปฏิบัติงานในลักษณะเฉพาะพิเศษตามลักษณะประเภทการศึกษาและระดับการศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูสายงานการสอน

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูสายงานการสอนนั้น ถือปฏิบัติตามมาตรา 30 (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 กฎ ก.ค. ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2535) (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2537: 134-135) และแก้ไขเพิ่มเติมตาม กฎ ก.ค. ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2539) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. จำนวนที่ ศธ 1504 (สนร.)/903 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2539) ซึ่งได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการครูสายงานการสอนและการกำหนดให้ได้รับเงินเดือนไว้ ดังนี้

1. ครู 1 ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 1 ถึงระดับ 3
2. ครู 2 ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 2 ถึงระดับ 4
3. อาจารย์ 1 ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 3 ถึงระดับ 5 หรือระดับ 6
4. อาจารย์ 2 ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 6 ถึงระดับ 7
5. อาจารย์ 3 ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 6 ถึงระดับ 8 หรือระดับ 9
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 6 ถึงระดับ 8
7. รองศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 7 ถึงระดับ 9 หรือระดับ 10
8. ศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ 8 ถึงระดับ 10 หรือระดับ 11

การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูสายงานการสอน

ข้าราชการครูในสายงานการสอนที่มีอยู่ในหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ นั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ข้าราชการครูซึ่งมิได้ทุกหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งครู 1 ครู 2 อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 และอาจารย์ 3

2) ข้าราชการครูซึ่งมีได้เฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาที่เปิดสอนในระดับปริญญา ได้แก่ ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

โดยที่ตำแหน่งข้าราชการครูทั้ง 2 ประเภทนี้ มีหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาเลื่อน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นแตกต่างกัน ซึ่งในที่นี้จะขอกำหนดเฉพาะตำแหน่ง ข้าราชการครูที่มีอยู่ในทุกหน่วยงานทางการศึกษาเท่านั้น

การเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นใน สภามหาวิทยาลัย ก.ค. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเลื่อนและแต่งตั้งไว้ 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 เป็นกรณีการเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือน ในระดับที่สูงขึ้นจากผู้สอนแข่งขันได้ เช่น นาย ก. เป็นข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งครู 2 กรม สามัญศึกษา ต่อมาในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูตำแหน่ง อาจารย์ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา นาย ก. เป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอาจารย์ 1 นั้น นาย ก. จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ที่สอบแข่งขันได้ เมื่อถึงลำดับที่จะได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้เป็นกรณีการดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1502/ว 14 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2526

กรณีที่ 2 เป็นกรณีการเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือน ในระดับที่สูงขึ้นจากการคัดเลือก ซึ่ง ก.ค. กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1503 / 22210 - 22219 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2530 และหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1503 / 22220 - 22229 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2530 ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2537: 144 - 149)

1. ข้าราชการครูผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้ง กล่าวคือ
 - 1.1 ครู 2 มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ดังนี้
 - 1) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพอื่น ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่ง ก.ค. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้หรือ
 - 2) ได้ดำรงตำแหน่งครู 1 หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ค. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า

2 ปี

1.2 อาจารย์ 1 มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ดังนี้

- 1) ได้รับวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบเท่า ได้ไม่ต่ำกว่านี้ ซึ่ง ก.ค. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้ หรือ
- 2) ได้ดำรงตำแหน่งครู 2 หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ค. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า

2 ปี

1.3 อาจารย์ 2 มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง คือ ได้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ค. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี กำหนดเวลา 4 ปี ให้ลดเป็น 3 ปี สำหรับผู้ได้รับปริญญาโททางการศึกษา หรือทางวิชาชีพอื่นที่ ก.ค. กำหนด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ 1 และให้ลดเป็น 1 ปี สำหรับผู้ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษา หรือทางวิชาชีพอื่น ซึ่ง ก.ค. กำหนดเป็นคุณสมบัติสำหรับตำแหน่งอาจารย์ 1

1.4 อาจารย์ 3 มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง คือ ได้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ค. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และเป็นผู้ชำนาญการ และมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

2. ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1503 / ว 6 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2537) กล่าวคือ

2.1 ครู 2 ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 1 ขั้น 4,260 บาท (ปัจจุบันคือ ขั้น 4,900 บาท)

2.2 อาจารย์ 1 ในปีงบประมาณที่แล้วได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 2 ขั้น 4,510 บาท (ปัจจุบัน คือ ขั้น 5,180 บาท)

2.3 อาจารย์ 2 ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 5 ขั้น 7,940 บาท (ปัจจุบัน คือ ขั้น 9,040 บาท)

2.4 อาจารย์ 3 ในปีงบประมาณที่แล้ว ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ 5 ขั้น 8,840 บาท (ปัจจุบัน คือ ขั้น 10,080 บาท)

3. ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งและมีชั่วโมงสอน และปริมาณงานด้านอื่นย้อนหลังตามระยะเวลาที่ ก.ค. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศร 1503 / ว 6 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2537) กล่าวคือ

3.1 ครู 1 ให้รายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 1 ปี ในตำแหน่งครู 1

3.2 อาจารย์ 1 ให้รายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปีในตำแหน่งครู 2

3.3 อาจารย์ 2 ให้รายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปีในตำแหน่งอาจารย์ 1

3.4 อาจารย์ 3 ให้รายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปีในตำแหน่งอาจารย์ 2

4. ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมีผลงานการปฏิบัติงานในข้อ 3 ได้ผลดี โดยผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด กล่าวคือ

4.1 ครู 1 ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

4.2 อาจารย์ 1 ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65

4.3 อาจารย์ 2 ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

4.4 อาจารย์ 3 ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

ในการพิจารณาเลื่อนข้าราชการครูสายงานการสอนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น จากครู 1 ให้ดำรงตำแหน่งครู 2 ครู 2 ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 และอาจารย์ 1 ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ในข้อ 1-4 เท่านั้น

สำหรับการพิจารณาเลื่อนข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 เพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 นอกจากจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ในข้อ 1-4 แล้ว ยังจะพิจารณาจากความชำนาญการ และผลงานทางวิชาการของผู้ขออีกด้วย ดังรายละเอียดในหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่จะกล่าวในหัวข้อต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3

หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 มีดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู.2539: 3-4)

1. หลักเกณฑ์

1.1 ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ 3 คือ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มาแล้วจำนวน 2 ปี

1.2 ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด กล่าวคือ ในปีงบประมาณที่แล้ว ได้รับเงินเดือนไม่น้อยกว่า 10,080 บาท ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. 2538

1.3 ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติเหมาะสมกับตำแหน่งที่เลื่อนขึ้นแต่งตั้ง มีชั่วโมงสอนและปริมาณงานด้านอื่นย้อนหลัง 2 ปี ตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด คือ

- 1) งานสอน
- 2) งานบริการทางการศึกษา
- 3) งานอบรมปกครองดูแล
- 4) งานกิจการนักเรียน
- 5) งานศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเอง

6) งานรักษาวินัยและประพฤติน

7) งานติดต่อกับผู้ปกครอง

8) ผลงานดีเด่น

9) งานบริการชุมชน

10) การร่วมมือกับผู้บริหาร

11) งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

1.4 ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น มีผลการปฏิบัติงานตามข้อ 3 ได้ผลดี โดยผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด คือ ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

1.5 ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น มีความชำนาญการตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด รวม 3 รายการ คือ

รายการที่ 1 ความชำนาญการในการสอนสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยพิจารณาจากการวางแผนการสอน เตรียมการสอน ทำการสอน การจัดทำ ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือ อุปกรณ์อื่นๆ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติงานนั้นมีลักษณะสามารถริเริ่ม สร้างสรรค์ หรือพัฒนา ในงานสอนจนได้ผลงานซึ่งมีประโยชน์ปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานได้

รายการที่ 2 ผลงานที่ปรากฏในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ร่วมงานอื่น และประชาชนหรือสาธารณชน โดยพิจารณาจากผลงานที่ปรากฏ ดังนี้

1. ผลงานที่ปรากฏต่อนักเรียน นักศึกษา โดยพิจารณาจาก

ก. ผลงานสอน ที่ประเมินได้ว่ามีผลสัมฤทธิ์สูง โดยผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับผิดชอบ มีการพัฒนา เช่น จากนักเรียนที่มีระดับความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลาง เป็นระดับความรู้ปานกลาง หรือจากนักเรียนที่มีระดับความรู้ในเกณฑ์ปานกลางเป็นระดับความรู้ในเกณฑ์ดี หรือจากนักเรียนที่มีระดับความรู้ในเกณฑ์ดีเป็นดียิ่งขึ้น และมีหลักฐานที่ปรากฏชัด

ข. การอบรมดูแลเกี่ยวกับความประพฤติ และการรักษาวินัย การปกครองดูแล และการให้คำแนะนำ และแนะแนวต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดีจนมีผลให้นักเรียน นักศึกษามีความประพฤติและวินัยดีขึ้น

2. ผลงานที่ปรากฏต่อครู อาจารย์และผู้ร่วมงานอื่น โดยพิจารณาจากผลงานที่แสดง ความชำนาญการ ซึ่งได้นำไปทำการสอน ให้คำแนะนำ ปรีกษา นิเทศ หรือสาธิตแก่ครู อาจารย์ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ เป็นที่ยอมรับของครู อาจารย์ ผู้ร่วมงานอื่น

3. ผลงานที่ปรากฏต่อผู้ปกครองหรือประชาชน พิจารณาจากความเชื่อมโยงของผู้ปกครองหรือประชาชนในชุมชนนั้น ๆ โดยผู้ปกครองหรือประชาชนมาปรึกษาหารือในเรื่องการศึกษาเล่าเรียน ความประพฤติ คุณธรรม และศีลธรรมของนักเรียน นักศึกษา ให้นั้นผลที่ปรากฏต่อผู้ปกครองหรือประชาชนในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเท่านั้น

รายการที่ 3 ผลงานในฐานะวิทยากรผู้ชำนาญการ โดยพิจารณาจากการมีส่วนร่วมและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาว่าผลการปฏิบัติงานที่แสดงความชำนาญการนั้นสามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการศึกษาได้

1.6 ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น มีผลงานทางวิชาการตามที่ ก.ค. กำหนด คือ จะต้องมีความผลงานทางวิชาการเป็นเอกสารเกี่ยวกับการสอน ซึ่งแสดงความชำนาญในด้านนั้น ๆ หรือผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ที่ ก.ค. เห็นว่าใช้ประโยชน์ในการสอนหรือการศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยมีรายการพิจารณา ดังนี้

รายการที่ 1 คุณภาพของผลงานทางวิชาการ โดยพิจารณาจาก

1. ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ ความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนอย่างเหมาะสมกับลักษณะของผลงานทางวิชาการประเภทนั้น ๆ รวมทั้งการค้นคว้าอ้างอิงที่เป็นที่เชื่อถือได้
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากเดิมที่มีอยู่ และนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างดียิ่งขึ้นหรือจัดทำขึ้นใหม่ โดยไม่มีผู้ใดริเริ่มจัดทำขึ้น อนึ่งผลงานทางวิชาการนั้นจะต้องจัดทำด้วยตนเองหรือเป็นผู้ดำเนินการจัดทำโดยมีส่วนร่วมรับผิดชอบและมีหลักฐานแสดงได้

รายการที่ 2 ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ โดยพิจารณาจาก

1. ประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิง หรือเป็นแนวทางปฏิบัติได้ผลดียิ่งขึ้น
2. ประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา คือ ทำให้นักเรียน นักศึกษาได้รับความรู้และพัฒนาตนเองในการเรียนรู้วิชาการดังกล่าวได้อย่างดียิ่ง สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาเพิ่มเติมหรือประกอบอาชีพหรือการดำรงชีพได้เป็นอย่างดี

2. วิธีการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2535: 31) ได้กำหนดวิธีการขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ดังนี้

2.1 ให้ข้าราชการครู ผู้ประสงค์จะขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น เป็นผู้จัดทำคำขอโดยจะต้องชี้แจงผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

2.2 ให้หัวหน้าสถานศึกษา ตรวจสอบคุณสมบัติ รับรองผลการปฏิบัติงาน หลักฐานต่าง ๆ รับรองการจัดทำผลงานทางวิชาการในแบบคำขอและคำชี้แจง และเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานต่อไป

2.3 ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้บังคับบัญชาระดับเหนือกว่าหัวหน้าสถานศึกษา 1 ระดับ ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

ในการตั้งคณะกรรมการการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ตั้งจากหัวหน้าสถานศึกษานั้น 1 คน ข้าราชการครูในสถานศึกษานั้น 1 คน และศึกษานิเทศก์หรือข้าราชการครูนอกสถานศึกษานั้น 1 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน เป็นคณะกรรมการ

2.4 เมื่อคณะกรรมการประเมิน เห็นสมควรให้ปรับปรุง หรือพัฒนางานก็ให้ดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนางานก่อน แล้วให้ประเมินผลการปฏิบัติงานจนผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงให้ดำเนินการต่อไปได้

เมื่อผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้ว ให้หัวหน้าสถานศึกษาเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อดำเนินการประเมินความชำนาญการต่อไป

2.5 ในการประเมินความชำนาญการ ให้ อ.ก.ค. กรมตั้งคณะกรรมการ เพื่อประเมินความชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

ในการตั้งคณะกรรมการประเมินความชำนาญการนั้น ควรตั้งคณะกรรมการประเมิน 3 คน จากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ 8 หรือตำแหน่งอาจารย์ 3 หรือตำแหน่งทางวิชาการอื่นที่เทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทั้งนี้ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้หรือความชำนาญการในสาขาที่ประเมินและควรมีกรรมการจากสังกัดกรมอื่นร่วมด้วย

2.6 เมื่อคณะกรรมการประเมินความชำนาญการตามข้อ 2.5 แล้ว ให้แจ้งให้ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทราบผลการประเมิน

ในกรณีที่คณะกรรมการประเมิน เห็นสมควรพัฒนาความชำนาญการก็ให้ดำเนินการพัฒนาความชำนาญการก่อน แล้วให้ประเมินความชำนาญการจนผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงให้ดำเนินการต่อไปได้

เมื่อผ่านการประเมินความชำนาญการแล้ว ให้เสนอผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลการประเมินความชำนาญการ พร้อมทั้งผลงานทางวิชาการผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อเสนอ อ.ก.ค. กรมพิจารณาต่อไป

2.7 ให้ อ.ก.ค. กรม เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ประเมินความชำนาญการ และกลั่นกรองผลงานทางวิชาการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ในการนี้อาจ

ตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อตรวจและกลั่นกรองผลงานทางวิชาการ เพื่อประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค. กรมด้วยก็ได้

2.8 เมื่อ อ.ก.ค. กรม พิจารณาเห็นชอบตามข้อ 2.7 แล้ว ให้กรมเสนอ ก.ค. เพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้ส่งผลงานทางวิชาการให้ ก.ค. จำนวน 4 ชุด พร้อมทั้งให้แนบผลการพิจารณาของ อ.ก.ค. กรม ตามแบบที่ ก.ค. กำหนด เพื่อ ก.ค. พิจารณาต่อไป

2.9 เมื่อผ่านการพิจารณาตามข้อ 2.3 – 2.8 แล้ว ให้ถือว่าผ่านการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว

3. เกณฑ์การตัดสิน

3.1 ผลการปฏิบัติงาน ประเมินได้ดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปี ด้านปริมาณงาน และคุณภาพของงาน คะแนนเต็ม 1,000 คะแนน หรือร้อยละ 100 ใช้คะแนนตัดสิน 700 คะแนน หรือร้อยละ 70

การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นประเมินโดยหัวหน้าสถานศึกษานั้น 1 คน ข้าราชการครูในสถานศึกษานั้น 1 คน และศึกษานิเทศก์หรือข้าราชการนอกสถานศึกษานั้น 1 คน ที่ตั้งจากผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือกว่าหัวหน้าสถานศึกษา 1 ระดับ รวมทั้งสิ้น 3 คน เป็นคณะกรรมการ ซึ่ง ก.ค. กำหนดรายการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูไว้ 11 รายการดังกล่าวแล้ว ได้กำหนดคะแนนเต็ม 1,000 คะแนน หรือร้อยละ 100 และต้องได้ 700 คะแนน หรือร้อยละ 70 จึงจะถือว่าผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน หากได้คะแนนต่ำกว่าที่กำหนดถือว่าไม่เป็นตามเกณฑ์ และไม่สามารถดำเนินการขั้นต่อไปได้

3.2 ความชำนาญการ ประเมินใน 3 รายการ ดังนี้

- 1) ความชำนาญการในการสอน คะแนนเต็ม 30 คะแนน
- 2) ผลงานที่ปรากฏในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ร่วมงานอื่น ๆ คะแนนเต็ม 30 คะแนน
- 3) ผลงานในฐานะวิทยากรผู้ชำนาญการ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

รวมคะแนนความชำนาญการทั้ง 3 รายการเป็น 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 คะแนน ตัดสินต้องได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 45.5 คะแนน หรือร้อยละ 65

การประเมินความชำนาญการ ประเมินโดยคณะกรรมการประเมิน 3 คน จากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ 8 หรืออาจารย์ 3 หรือตำแหน่งทางวิชาการอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทั้งนี้ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้หรือความชำนาญการในสาขาที่ประเมินและ

ควรมีกรรมการจากสังกัดกรมอื่นร่วมด้วยที่แจ้งจาก อ.ก.ค. กรม ซึ่ง ก.ค. กำหนดการประเมินความชำนาญการไว้ 3 รายการ ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดคะแนนเต็ม 70 คะแนน หรือร้อยละ 100 และผู้ผ่านการประเมินต้องได้คะแนนเฉลี่ยจากคณะกรรมการประเมิน 3 คนแล้ว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 จะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 หรือไม่ต่ำกว่า 45.5 คะแนน จึงถือว่าผ่านการประเมินความชำนาญการ หากได้คะแนนต่ำกว่าที่กำหนดถือว่าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และไม่สามารถดำเนินการขั้นต่อไปได้

3.3 ผลงานทางวิชาการ ประเมินใน 2 รายการ

1) คุณภาพของผลงานทางวิชาการ คะแนนเต็ม 15 คะแนน ประเมินในเรื่องของความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2) ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ คะแนนเต็ม 15 คะแนน ประเมินในเรื่องของประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา

รวมคะแนนผลงานทางวิชาการทั้ง 2 รายการเป็นคะแนนเต็ม 30 คะแนน หรือร้อยละ 100 คะแนนตัดสินที่คะแนนเฉลี่ย 19.5 คะแนน หรือร้อยละ 65 ของคะแนนเต็ม

การประเมินผลงานทางวิชาการ ประเมินโดยอนุกรรมการใน อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจในสาขาวิชานั้น ๆ ที่ ก.ค. ตั้งขึ้นไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่ง ก.ค. กำหนดรายการประเมินผลงานทางวิชาการไว้ 2 รายการ ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดคะแนนเต็ม 30 คะแนน หรือร้อยละ 100 และผู้ที่ผ่านการประเมินต้องได้คะแนนเฉลี่ยจากอนุกรรมการประเมิน 3 คนแล้ว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 หรือไม่ต่ำกว่า 19.5 คะแนน จึงจะถือว่าผ่านการประเมินงานทางวิชาการหากได้คะแนนต่ำกว่าที่กำหนดถือว่าไม่ผ่านการประเมินผลงานทางวิชาการ

3.4 ความชำนาญการและผลงานทางวิชาการ ประเมินใน 2 รายการ

1. ความชำนาญการ คะแนนเต็ม 70 คะแนน หรือร้อยละ 70 คะแนนตัดสินอยู่ที่ 45.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65

2. ผลงานทางวิชาการ คะแนนเต็ม 30 คะแนน หรือร้อยละ 30 คะแนนตัดสินอยู่ที่ 19.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65

รวมคะแนนเต็มทั้ง 2 รายการเป็น 100 คะแนน เกณฑ์ผ่านความชำนาญการและผลงานทางวิชาการ (1+2) เท่ากับ 75 คะแนน หรือร้อยละ 75

การประเมินความชำนาญการและผลงานทางวิชาการ ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินที่ อ.ก.ค. กรมแต่งตั้ง และอนุกรรมการประเมินที่ ก.ค. แต่งตั้ง อย่างละไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่ง ก.ค. กำหนดการประเมิน 2 รายการ รวม 100 คะแนน คือ ความชำนาญการ คะแนนเต็ม 70 คะแนน จะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 หรือ 45.50 คะแนน ผลงานทางวิชาการ

คะแนนเต็ม 30 คะแนน จะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 หรือ 19.50 คะแนน ทั้งนี้ต้องมีคะแนนผ่านทั้งความชำนาญการและผลงานทางวิชาการรวมกันแล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 หรือ 75 คะแนน (ใน 100 คะแนน) จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน และได้รับการเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้ จากวิธีการและหลักเกณฑ์ในการตัดสินเพื่อขอเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 จะเห็นว่าผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 นั้น จะต้องผ่านการประเมินในแต่ละภาคแต่ละรายการ และปัญหาที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ข้าราชการครู ไม่ได้รับอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ก็คือ ไม่ผ่านการประเมินผลงานทางวิชาการ

ประเภทของผลงานทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2533: 5) ได้จำแนกประเภทผลงานวิชาการ สำหรับข้าราชการ ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผลงานทางวิชาการประเภทที่เป็นเอกสาร เช่น ตำรา หนังสือคู่มือครู ชุดการสอน เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ งานวิจัย เป็นต้น
2. ผลงานทางวิชาการประเภทที่ไม่เป็นเอกสารหรือผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ได้แก่ ผลงานประเภตสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปกรรม นวัตกรรมทางการศึกษา เครื่องทุนแรงหรือสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ ผลงานทางวิชาการในลักษณะนี้จะต้องเสนอรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของผลงานทางวิชาการอย่างชัดเจนด้วย

นอกจากนี้แล้วเพื่อให้เกิดความสะดวกในการเรียกชื่อและการจัดทำผลงานวิชาการ ก.ค. ได้กำหนดและจัดประเภทผลงานทางวิชาการเป็นกลุ่ม ๆ ให้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. ประเภทเอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่ได้จัดขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ประกอบการสอน ได้แก่ โครงการสอน บันทึกการสอน แผนการสอน แผนจัดกิจกรรม เอกสารประกอบการสอน คู่มือครู ชุดการสอนสำหรับครู แผนจัดประสบการณ์ บทวิทยุ (สำหรับสอนทางไกล)
2. ประเภทเอกสารประกอบการเรียนหรือเอกสารคำสอน หมายถึง เอกสารที่ได้จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือเรียนแบบหน่วย เอกสารประกอบการเรียน เอกสารคำบรรยาย ชุดการสอน (สำหรับนักเรียน) บทเรียนสำเร็จรูป ชุดสอนซ่อมเสริม แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ
3. ประเภทหนังสือเสริมประสบการณ์ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน หรือเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนนอกเหนือจากหนังสือเรียนตามหลักสูตร ได้แก่

หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ้างอิง

4. ประเภทสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง สื่อการเรียนการสอน หรืออุปกรณ์การสอน รวมทั้งเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน โดยปกติจะมีคู่มือประกอบเพื่อแนะนำวิธีทำและวิธีใช้ด้วย ได้แก่ ชุดอุปกรณ์ ชุดทดลอง ชุดแผ่นใส ชุดเตรียมความพร้อม ใบการสอน ใบความรู้ ภาพนิ่ง วิดีทัศน์ แดบบันทึกละเอียด ภาพยนตร์ ใบงาน ใบแบบฝึกหัด

5. ประเภทงานแต่งหรืองานเรียบเรียง หมายถึง เอกสารที่แต่งหรือเรียบเรียงอย่างมีระบบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ มีเนื้อหาและรายละเอียดทันสมัย มีการศึกษาค้นคว้าและการอ้างอิงถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเรียนการสอน หรือใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรในสถานศึกษา ได้แก่ ตำรา งานแปล คู่มือการปฏิบัติงาน รายงานการศึกษาค้นคว้าบทความทางวิชาการ

6. ประเภทรายงานการวิเคราะห์หรืองานวิจัย หมายถึง เอกสารที่เป็นรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรืองานในหน้าที่เพื่อนำผลไปพัฒนา หรือแก้ปัญหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ได้แก่ งานวิจัย งานวิเคราะห์ รายงานการประเมินผลโครงการ รายงานการประเมินผล การพัฒนางาน การศึกษาเฉพาะกรณี บันทึกประสบการณ์ การปฏิบัติงาน เครื่องมือวัดผลประเมินผล

7. ประเภทเอกสารประกอบการนิเทศ หมายถึง เอกสารที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อจะใช้ในการนิเทศการเรียนการสอน ได้แก่ ชุดนิเทศ ชุดฝึกอบรม แผนการนิเทศการศึกษา แผนการบริหารงานนิเทศการศึกษา คู่มือการนิเทศ โครงการนิเทศ บันทึกการนิเทศการศึกษา

8. ผลงานประเภทอื่นๆ หมายถึง ผลงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น สิ่งประดิษฐ์ เครื่องทุ่นแรง ผลงานทางศิลปะ

แนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2534: 15-19) ได้เสนอกระบวนการหรือขั้นตอนการทำผลงานทางวิชาการข้าราชการครู โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ
2. การจัดทำผลงานทางวิชาการ
3. การนำผลงานทางวิชาการ ไปใช้

4. การเผยแพร่และสร้างการยอมรับ

5. การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้กำหนดรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนไว้ดังนี้

1. การเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ โดยพิจารณาคำเน้นการ

ดังนี้

1) พิจารณาว่าปัจจุบันคนดำรงตำแหน่งอะไร มีหน้าที่ความรับผิดชอบอะไร ทั้งนี้เพื่อจะได้พิจารณาต่อไปว่า ควรจะทำผลงานวิชาการประเภทใด เรื่องอะไร เพื่อให้ตรงหรือสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ

2) ศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข

3) แสวงหาความรู้ เทคนิค และนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพราะจะนำไปสู่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถที่จะนำไปใช้ในการทำผลงานทางวิชาการได้

4) พิจารณาประเภทของผลงานทางวิชาการ และหัวข้อเรื่องที่จะทำผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความถนัด ความสนใจ และปัญหาเกี่ยวกับงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ

5) พิจารณาวางแผน กำหนดกิจกรรมและระยะเวลาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ โดยกำหนดแผนการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน และกำหนดตารางเวลาไว้เป็นแนวทางในการจัดทำอย่างมีระบบ ซึ่งอาจกำหนดกิจกรรมหลักไว้เป็นขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นรวบรวมข้อมูลขั้นต้น
- ขั้นศึกษาข้อมูล
- ขั้นเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบในการจัดทำผลงานทางวิชาการ
- ขั้นตอนจัดทำผลงานทางวิชาการ
- ขั้นจัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการ
- ขั้นนำผลงานทางวิชาการไปใช้ ประเมินผล และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา
- ขั้นปรับปรุงผลงานทางวิชาการ
- ขั้นนำผลงานทางวิชาการไปใช้ครั้งที่ 2 ประเมินผล และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา

ปัญหา

- ขั้นปรับปรุงผลงานทางวิชาการ
- ขั้นนำผลงานทางวิชาการไปใช้ครั้งที่ 3 และครั้งต่อไป (จนกว่าจะเห็นว่าผลงานทางวิชาการมีคุณภาพดี) ประเมินผล และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาสำหรับครั้งที่ 3 และครั้งต่อไป

- ขั้นสรุปผล และรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาพร้อมทั้งขอความเห็นชอบในการ
เผยแพร่

- ขั้นเผยแพร่

- ขั้นรวมผลงานทางวิชาการ เพื่อเสนอขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น

2. การจัดทำผลงานทางวิชาการ โดยพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1) การกำหนดประเภทของผลงานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดว่าจะจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทใด ซึ่งในเรื่องนี้จำเป็นต้องพิจารณาก่อนประเภทอื่น โดยจะต้องศึกษาว่า ผลงานทางวิชาการมีกี่ประเภท อะไรบ้าง พร้อมทั้งศึกษาว่า งานในหน้าที่ของคณบดีมีหน้าที่อะไรบ้าง เพื่อจะได้นำมาพิจารณาประกอบการกำหนดประเภทของผลงานทางวิชาการที่จะจัดทำ และใช้แก้ปัญหาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณบดีต่อไป

2) การกำหนดหัวเรื่อง ก่อ การกำหนดเรื่องที่จะจัดทำว่าจะจัดทำเรื่องอะไรตามหลักสูตรใด หากเป็นผลงานประเภทย่อยก็จะต้องกำหนดว่าจะวิจัยเรื่องใดนั่นเอง การกำหนดหัวเรื่อง จะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำผลงานทางวิชาการด้วยว่าจะจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ใด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาประโยชน์ และการนำผลงานทางวิชาการไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3) การจัดลำดับงานในการทำผลงานวิชาการ คือ การกำหนดว่าจะแบ่งการจัดทำผลงานทางวิชาการออกเป็นกี่ขั้นตอน เช่น หากทำชุดการสอนก็ต้องพิจารณาว่าควรแบ่งเนื้อหาออกเป็นกี่ตอน หรือหากจะทำงานวิจัยก็ต้องพิจารณาว่าจะแบ่งงานวิจัยออกเป็นกี่ขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการทำผลงานทางวิชาการต่อไป

4) การกำหนดโครงร่างของงานแต่ละตอน คือ การกำหนดโครงร่างของงานว่าในแต่ละตอนจะประกอบด้วยอะไรบ้าง เช่น การทำชุดการสอนก็อาจจะกำหนดโครงร่างดังนี้

- วัตถุประสงค์

- หัวข้อสำคัญ หรือประเด็นสำคัญ

- รายละเอียดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเสนอเนื้อหา กิจกรรมแบบฝึกหัด สรุป เฉลยกิจกรรม และการประเมินผล เป็นต้น

5) การจัดทำรายละเอียดของงานแต่ละขั้นตอน คือ การจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ ซึ่งปกติไม่จำเป็นต้องตีพิมพ์ แต่ควรพิมพ์อย่างถูกต้องเรียบร้อย

3. การนำผลงานทางวิชาการไปใช้ โดยดำเนินการ ดังนี้

1) เตรียมการนำผลงานทางวิชาการไปใช้ ควรดำเนินการ ดังนี้

- เตรียมชุดหรือเอกสารผลงานทางวิชาการให้พร้อม

- เตรียมแบบประเมินผล
 - วางแผนการนำไปใช้และวางแผนการประเมินผล
- 2) การนำผลงานทางวิชาการ ไปใช้ ควรคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- วิธีการที่จะนำผลงานทางวิชาการ ไปใช้
 - จะต้องมีการประเมินผลการนำไปใช้
 - มีการวิเคราะห์และรายงานผลการนำไปใช้
4. การเผยแพร่และสร้างการยอมรับ โดยดำเนินการดังนี้
- 1) เสนอผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเพื่อทราบ และให้ความเห็นชอบในการนำไปเผยแพร่
 - 2) นำเสนอในที่ประชุมกลุ่ม หรือที่ประชุมทางวิชาการ หรือเสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 3) เผยแพร่ทางสื่อมวลชน
5. การนำเสนอผลงานทางวิชาการ โดยดำเนินการดังนี้
- 1) จัดทำคำขอกำหนดตำแหน่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด
 - 2) รวบรวมผลงานทางวิชาการ จำนวน 4 ชุด ซึ่งประกอบด้วย
 - ผลงานทางวิชาการ
 - คำชี้แจงเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ
 - รายงานผลการใช้และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 - 3) นำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

ปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2535: 6-8) ได้รวบรวมข้อสังเกต หรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู ซึ่งรวบรวมจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.ค.วิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการ ในสาขาต่างๆ ที่ได้ตรวจและประเมิน พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทผลงานทางวิชาการทั่วไป

1) ข้อบกพร่องเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ ได้แก่ เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่ตรงตามหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ไม่ตรงกับชื่อเรื่องไม่ตรงตามเหตุการณ์ปัจจุบัน และไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การอธิบายเนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ขัดแย้งกัน หรือซ้ำซ้อนกัน วิธีการนำเสนอและการเรียบเรียงไม่น่าสนใจ สับสนหรือไม่ต่อเนื่อง การใช้ภาษาและนิยาม

ศัพท์เฉพาะ ไม่ถูกต้อง และไม่เหมาะสม โครงร่างไม่สมบูรณ์ และการจัดทำรูปเล่มไม่ประณีต การอ้างอิงไม่มีทั้งเชิงอรรถและบรรณานุกรม การอ้างอิงไม่ถูกต้อง และไม่เป็นระบบเดียวกัน ตลอดจนการพิมพ์ไม่ประณีตและการพิสูจน์อักษร ไม่ถูกต้อง

2) ข้อบกพร่องเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ ผลงานทางวิชาการเป็นการรวบรวม คัดลอก หรือคัดลอกมาจากเอกสาร โดยขาดการวิเคราะห์ และเรียบเรียงใหม่ เป็นเอกสารที่ไม่มีอะไรใหม่ ทั้งในด้านเนื้อหาและด้านวิธีการที่แสดงถึงการริเริ่มสร้างสรรค์

3) ข้อบกพร่องเกี่ยวกับประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ได้แก่ ผลงานทางวิชาการเป็นเอกสารที่รวบรวม หรือคัดลอก มาจากเอกสาร บทความ หรือสิ่งพิมพ์ของผู้อื่นและเป็นเอกสารที่มีเนื้อหาเก่าหรือล้าสมัย ผลงานทางวิชาการ มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน นักศึกษา การอธิบายเนื้อหาสับสน ไม่ชัดเจน หรือในเนื้อหาหลักและวิธีการไม่ถูกต้อง ทำให้เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาน้อย

2. ประเภทผลงานวิจัย

1) ข้อบกพร่องเกี่ยวกับความสำคัญและความชัดเจนของปัญหาที่จะศึกษา ได้แก่ จุดประสงค์ของการวิจัยกว้างมาก เช่น กำหนดจุดประสงค์ไว้ 2 ข้อ แต่ทดสอบและตอบคำถามข้อเดียว และจุดประสงค์มีประโยชน์น้อย งานวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ และการขอเลื่อนตำแหน่ง

2) ข้อบกพร่องเกี่ยวกับความครอบคลุม และความเป็นประโยชน์ของวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

3. ประเภทงานแต่งเรียบเรียง จากการพิจารณาผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูนั้น พบปัญหาหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการประเภทงานแต่งเรียบเรียง พอสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2537: 11)

1) ผลงานทางวิชาการไม่ตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสาขาที่ขอ เช่น สอนกลุ่มวิชาทักษะ ควรเสนอขอกำหนดตำแหน่งในฐานะผู้อำนวยการสอนกลุ่มวิชาทักษะ แต่เสนอผลงานทางวิชาการเรื่องการจัดโครงการอาหารกลางวัน เป็นต้น

2) การวางโครงเรื่องไม่เหมาะสมตามลำดับเหตุผลทางวิชาการ และไม่ครบถ้วนตามหลักสูตร นอกจากนั้นการให้น้ำหนักหัวเรื่องไม่เหมาะสม

3) เนื้อหา ไม่ครบหลักสูตร ไม่ทันสมัย ไม่มีรายละเอียดเพียงพอในแต่ละเรื่องขาดการอ้างอิง

4) การใช้ภาษา ระดับความยากง่ายไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียน ใช้ภาษาอังกฤษหรือคำทับศัพท์ ยากเกินไป ใช้ภาษาไม่คงที่

5) การใช้ภาพ ภาพกับเนื้อหาไม่สอดคล้องกัน ภาพไม่ชัดเจนไม่สมจริง ขาดข้อความที่โยงเนื้อหากับภาพ ไม่มีคำอธิบาย ภาพไม่สวยงาม

6) แผนภูมิ / ตาราง ข้อมูลไม่ทันสมัย ขาดแหล่งอ้างอิง ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

7) การจัดลำดับหัวข้อ ไม่เหมาะสมตามความสำคัญ

8) การพิมพ์ พิมพ์ผิด พิมพ์ตก บรรทัดตอนไม่ถูกต้อง สกปรกและขาดความประณีต

9) ไม่มีส่วนที่เป็นของผู้เขียน เป็นผลงานในลักษณะรวบรวมเอกสารต่างๆ โดยมีได้เรียบเรียงใหม่ และไม่ได้นำเสนอในส่วนที่เป็น ความคิด การวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ของผู้เขียนเอง

10) การอ้างอิง การอ้างอิงที่ไม่ทันสมัย อ้างอิงไม่เป็นระบบ อ้างอิงไม่สมบูรณ์ ไม่มีเชิงอรรถ หรือบางส่วนมีเฉพาะเชิงอรรถ แต่ไม่มีในบรรณานุกรม เป็นต้น

11) ผลงานทางวิชาการที่ผู้จัดทำมีเจตนาต่างไปจากหลักสูตร ไม่จัดว่าเป็นผลงานทางวิชาการ ได้แก่ เก็งข้อสอบ เฉลยข้อสอบ สรุปย่อ เตรียมสอบ ดิวเข้ม การวิเคราะห์ ข้อสอบเพื่อหาความง่ายและอำนาจจำแนกข้อสอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อีเบล (Ebel. 1969) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า ต้องส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ โดยการสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เหมาะสม ทั้งจะต้องมีการประเมินความก้าวหน้า หรือการเลื่อนตำแหน่ง จากผลงานทางวิชาการ

พอลล็อก (Pollock. 1987) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจตามที่คาดหวัง และตามที่เป็นจริงในงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ความพึงพอใจตามที่คาดหวัง ไม่สอดคล้องกับความพึงพอใจที่เป็นจริง อย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง

ริชแมน (Richman. 1987) ได้ศึกษาบรรยากาศขององค์การในแวดวงของนักการศึกษา ในหน่วยงานทางการศึกษาของรัฐนิวยอร์ก พบว่า สิ่งที่เป็นอิทธิพลภายใน ในเรื่องบรรยากาศขององค์การ คือ ความก้าวหน้าของงาน โอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง และการได้รับการฝึกฝนด้านการบริหาร ทั้งโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งและความก้าวหน้าในงานอาชีพจะเพิ่มมากขึ้นด้วย

งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ เอี่ยมงาม (2532: 98-120) ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุการไม่เสนอเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท พบว่า สาเหตุของการไม่เสนอขอเพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง มีสาเหตุมาจากการไม่เข้าใจแนวทางปฏิบัติและวิธีการเสนอขอ ขาดที่ปรึกษา โดยเฉพาะสาเหตุด้านการจัดทำผลงานทางวิชาการนั้น มีผลมาจาก ไม่มีความรู้ ความเข้าใจระเบียบวิธีการวิจัย ขาดผลงานทางวิชาการเผยแพร่ รวมทั้งมีเวลาในการจัดทำน้อย

สมชาย พันธุ์ควนิชย์ (2535) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อเลื่อนเป็นอาจารย์ 2 รับเงินเดือนในระดับ 7 ของข้าราชการครูสายงานการสอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ครูเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์เพื่อเลื่อนเป็นอาจารย์ 2 รับเงินเดือนในระดับ 7 ทุกด้าน ยกเว้นด้านการประเมินความชำนาญการที่เห็นด้วยพอสมควร ส่วนวิธีการเพื่อเลื่อนเป็นอาจารย์ 2 รับเงินเดือนในระดับ 7 เห็นว่ามีความเหมาะสม

สมบูรณ์ ดันตะ (2535) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการสร้างผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ข้าราชการครูส่วนมากมีความคิดว่าจะทำผลงานทางวิชาการแต่ยังไม่ได้ลงมือดำเนินการ สำหรับปัญหาในการสร้างผลงานทางวิชาการที่มากที่สุด คือ ใช้เวลาในการดำเนินการนานเกินไป และข้าราชการครูที่ไม่เคยรับการอบรม มีปัญหาในการสร้างผลงานทางวิชาการ มากกว่าข้าราชการครูที่เคยรับการอบรม ซึ่งข้าราชการครูที่เคยรับการอบรมมาแล้ว มีความต้องการสร้างผลงานทางวิชาการ มากกว่าข้าราชการครูที่ไม่เคยรับการอบรม

สงคราม หิรัญเขว้า (2536) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการความช่วยเหลือในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการความช่วยเหลือในการจัดทำผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการความช่วยเหลือด้านประเภทของผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ความต้องการความช่วยเหลือด้านขั้นตอนการจัดทำผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับมาก และความต้องการความช่วยเหลือด้านรูปแบบ และวิธีการของความช่วยเหลืออยู่ในระดับมากที่สุด

สุธีพร ศิผดุง (2536: 92-93) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการขอเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ข้าราชการครูมีปัญหาเกี่ยวกับการขอเลื่อนดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 อยู่ในระดับมาก ในส่วน

ของระยะเวลาในการพิจารณาคำขอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เวลานานเกินไป ขั้นตอนในการเสนอคำขอมีหลายขั้นตอน การที่ ก.ค. กำหนดให้มีการรายงานความชำนาญการในส่วนของการเป็นวิทยากรทำได้ยากมาก

ศรีสมบัติ ภูมิเขียว (2536) ได้ศึกษาเรื่องการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการด้านความชำนาญการในการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งลำดับที่ 1 ได้แก่ การเตรียมการสอนที่ดี ด้านผลงานที่ปรากฏในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ร่วมงานอื่น ๆ และประชาชน หรือสาธารณชน ลำดับที่ 1 ได้แก่ การทดสอบหรือประเมินผล ก่อนและหลังการเรียนการสอน และมีการวิเคราะห์ข้อสอบมาตรฐานด้านการมีผลงานในฐานะวิทยากรผู้ชำนาญการในการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ลำดับที่ 1 ได้แก่ การได้รับการยอมรับภายในโรงเรียนก่อน ด้านคุณภาพของผลงานทางวิชาการลำดับที่ 1 ได้แก่ ผลงานทางวิชาการที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยเฉพาะผลงานที่เกิดจากปัญหาในการสอนและสามารถแก้ไขได้ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยไม่มีผู้คิดหรือจัดทำมาก่อน ส่วนด้านสุดท้าย คือ ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ผลงานที่ใช้ไปแล้วได้ผลแก่นักเรียน กล่าวคือ นักเรียนได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น

หาญ รังสิมันต์ (2536) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเพื่อการจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สังกัดกรมการฝึกหัดครู พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่าการจัดทำผลงานทางวิชาการจะมีลักษณะปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้ตามลักษณะปัญหา และในแต่ละด้านประกอบด้วย ด้านภาระหน้าที่ควรให้อาจารย์ลาไปจัดทำผลงานทางวิชาการ ด้านนโยบายและการบริหาร ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ควรแต่งตั้งผู้มีผลงานทางวิชาการดีเด่นเป็นที่ปรึกษา ด้านห้องสมุดและวัสดุอุปกรณ์ ควรแสดงผลงานทางวิชาการของอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านความพึงพอใจในการทำงาน ควรกำหนดเงินพิเศษแก่ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการ

วิวัฒน์ แหวนหล่อ (2537) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ข้าราชการครูมีการปฏิบัติ 5 ขั้นตอน คือ เตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ การจัดทำผลงานทางวิชาการ นำผลงานทางวิชาการไปใช้ เผยแพร่และสร้างการยอมรับ และนำเสนอผลงานทางวิชาการ ส่วนสิ่งที่ควรจัดทำหรือปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ช่วยจัดหาแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อเตรียมการทำผลงานทางวิชาการ มอบหมายการปฏิบัติงานสอนและงานอื่นให้เหมาะสม จัดทำ

ระบบข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของผลงานทางวิชาการ ช่วยการพิมพ์ผลงานทางวิชาการ และช่วยจัดหางบประมาณที่จะใช้ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

สันติศิริ บัวเกษ (2537: 94-95) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า หลักเกณฑ์การจัดทำผลงานทางวิชาการกว้างเกินไปเข้าใจยาก ขาดความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการทำผลงานทางวิชาการแต่ละประเภท ไม่มีความรู้ในการจัดทำผลงานประเภทวิจัย ขาดทักษะในการเขียนผลงานทางวิจัย ไม่มีความรู้ด้านการวิเคราะห์การนำผลงานทางวิชาการไปใช้อย่างถูกต้อง ขาดเงินงบประมาณในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ภาระหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ทำให้ไม่มีโอกาสในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และต้องลงทุนงบประมาณในการจัดทำผลงานมากไม่คุ้มกับผลตอบแทน

สุปราณี นฤนาทนโรดม (2538: 119-122) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ใน 2 ด้าน คือ ด้านหลักเกณฑ์ และด้านวิธีการ พบว่าด้านหลักเกณฑ์ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้เสนอขอตำแหน่งต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และด้านวิธีการโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้รับรองผลการปฏิบัติงานและตรวจสอบคุณสมบัติ

สมพร ศิริพัฒนกุลขจร (2539: 91-92) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 5 และอาจารย์ 2 ระดับ 6 เกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 พบว่า อาจารย์ 2 ระดับ 5 และอาจารย์ 2 ระดับ 6 มีความต้องการการนิเทศด้านหลักเกณฑ์การจัดทำผลงานทางวิชาการและด้านเทคนิคการจัดทำผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 2 ด้าน

วรรณิ จักบุติ (2540: 91-92) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการทำผลงานทางวิชาการของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านขั้นตอนการจัดทำผลงานทางวิชาการ 5 ขั้นตอน พบว่า ศึกษานิเทศก์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการทำผลงานทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นด้วยระดับมากในด้านการเผยแพร่และสร้างการยอมรับ มีความเห็นด้วยระดับปานกลางในด้านการนำเสนอผลงานทางวิชาการ การเตรียมและการวางแผนการจัดทำผลงานทางวิชาการ การจัดทำผลงานทางวิชาการ และการนำผลงานทางวิชาการไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างระบุปัญหาและข้อเสนอแนะมาโดยเสรี ไม่จำกัดกรอบหรือด้านของคำตอบ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 85 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2541 มีจำนวนข้าราชการครูทั้งหมด 11,547 คน ในจำนวนนี้มีข้าราชการครูที่ผ่านการประเมิน และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 รวมทั้งสิ้น 287 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 ของจำนวนข้าราชการครูทั้งหมด ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ได้เจาะจงเลือกเฉพาะข้าราชการครูที่ได้เคยจัดทำผลงานทางวิชาการและได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 50 คน การที่กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่านี้ น่าจะเป็นจำนวนที่ให้ความคิดเห็นได้เพียงพอกับข้อมูลที่ต้องการ เพราะข้าราชการครูเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์ย่อมจะทราบปัญหาของการจัดทำผลงานทางวิชาการ รวมทั้งสามารถให้ข้อเสนอแนะในการทำผลงานได้ถูกต้องตามความเป็นจริง

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 โรงเรียน และจับสลากชื่อข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 จากโรงเรียนดังกล่าว โรงเรียนละ 1 คน จะได้ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

จำนวนกลุ่มตัวอย่างในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 จำแนกตามกลุ่ม และ โรงเรียน

กลุ่ม / จำนวนโรงเรียน	จำนวนอาจารย์ 3	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
กลุ่ม 1 มี 14 โรงเรียน	49	8	16.00
กลุ่ม 2 มี 10 โรงเรียน	41	7	14.00
กลุ่ม 3 มี 11 โรงเรียน	47	8	16.00
กลุ่ม 4 มี 12 โรงเรียน	28	5	10.00
กลุ่ม 5 มี 14 โรงเรียน	57	10	20.00
กลุ่ม 6 มี 6 โรงเรียน	17	3	6.00
กลุ่ม 7 มี 8 โรงเรียน	22	4	8.00
กลุ่ม 8 มี 10 โรงเรียน	26	5	10.00
รวม 85 โรงเรียน	287	50	100.00

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการได้อย่างเสรี

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู สังกัดกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ
2. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงและคล้ายคลึงกัน
3. นำผลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 1 และข้อ 2 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง และแก้ไขความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา ข้อความ และเพื่อความครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วตรวจสอบคุณภาพ โดยนำไปทดสอบกับข้าราชการครู (Try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อปรับแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลซึ่งผ่านทางโรงเรียน โดยนำแบบสอบถามไปฝากไว้กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการมอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ 3 ในโรงเรียนนั้น ๆ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาตอบ 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ไปขอรับแบบสอบถามคืน การเก็บข้อมูลใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2541 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2541 รวมเวลา 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของแต่ละข้อด้วยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ทำการวิเคราะห์ที่ละเอียดประณีต ดังนี้
 - 2.1 จำแนกความคิดเห็นออกตามเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเนื้อหาเดียวกันรวมไว้ด้วยกัน ส่วนเนื้อหาที่ต่างออกไปแยกไว้ต่างหาก
 - 2.2 ทำการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ของความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา
 - 2.3 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ของความถี่แต่ละข้อ โดยถือจำนวนคำตอบทั้งหมดเป็นจำนวนเต็ม 100 %
 - 2.4 เรียงลำดับความคิดเห็นตามความถี่ (Ranking) จากมากไปหาน้อยตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แยกเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหา และการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงในตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	50	100.00
1. เพศ		
1) ชาย	17	34.00
2) หญิง	33	66.00
2. อายุ		
1) อายุน้อย (40 ปี และต่ำกว่า)	4	8.00
2) อายุปานกลาง (41 – 50 ปี)	35	70.00
3) อายุมาก (51 ขึ้นไป)	11	22.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
3. วุฒิการศึกษา		
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
2) ปริญญาตรี	29	58.00
3) สูงกว่าปริญญาตรี	21	42.00
4. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
1) อาจารย์ 3	48	96.00
2) อาจารย์ 3 รับเงินเดือนในระดับ 9	2	4.00
5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	37	74.00
2) ระหว่าง 5 - 10 ปี	13	26.00
3) สูงกว่า 10 ปี	-	-

จากข้อมูลในตาราง 3 สรุป ได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 50 คน แยกเป็นข้าราชการครูชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และข้าราชการครูหญิง 33 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 เมื่อแยกตามกลุ่มอายุ ออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระดับกลาง คือ ระหว่าง 40 - 50 ปี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุมากคืออายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 ส่วนกลุ่มอายุน้อย คือ ต่ำกว่า 40 ปี มีเพียง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นวุฒิปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 ส่วนวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มี

เมื่อแยกตามตำแหน่งในปัจจุบันนั้น แยกเป็นข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 มี 48 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 ที่เหลืออีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 รับเงินเดือนในระดับ 9 เมื่อแยกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 พบว่า ส่วนใหญ่ คือ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ต่ำกว่า 5 ปี รองลงมา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ระหว่าง 5 - 10 ปี ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 สูงกว่า 10 ปี ไม่มี

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

จากประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวนเป็น 9 กลุ่มปัญหา คือ ปัญหาด้านเวลา ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด ปัญหาเกี่ยวกับที่ปรึกษา ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งค้นคว้า ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการของ ก.ค. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. ปัญหาด้านการลงทุนและปัญหาด้านสุขภาพ รายละเอียดในการตอบแสดงในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	50	100.00
1. ปัญหาด้านเวลา	49	98.00
1) ต้องรับผิดชอบหน้าที่การงานของโรงเรียนหลายอย่าง	27	54.00
2) มีชั่วโมงสอนมาก	10	20.00
3) มีภาระหน้าที่ที่บ้านมาก	9	18.00
- ทำให้ต้องหารายได้พิเศษ	5	10.00
- ทำให้การทำผลงานขาดตอน	2	4.00
- ทำให้ไม่มีเวลาไปค้นคว้าได้	2	4.00
4) ต้องเสียเวลาไปกับการเดินทาง	3	6.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
2. ปัญหาด้านการเงิน	33	66.00
1) เงินคือน้อย	23	46.00
2) รายได้ไม่พอกับรายจ่าย	10	20.00
- ทำให้ต้องหารรายได้เสริม	7	14.00
- ทำให้ต้องกู้หนี้ยืมสินมาทำผลงาน	3	6.00
3. ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด	28	56.00
1) ไม่ได้รับการสนับสนุนในการทำผลงาน		
ทางวิชาการ	21	42.00
- ไม่อำนวยความสะดวก ด้านสื่อ-อุปกรณ์		
และคอมพิวเตอร์	13	26.00
- ทำให้ขาดกำลังใจในการทำผลงาน	4	8.00
- ไม่ให้การสนับสนุนในการจัดอบรม		
การทำผลงาน	3	6.00
- ไม่เอื้อในเรื่องสถานที่	1	2.00
2) ผู้บริหารขาดคุณธรรมใจคอคับแคบ	3	6.00
3) ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้		
ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน	3	6.00
4) ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ที่		
ก้าวไกลในการบริหารงาน	1	2.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
4. ปัญหาเกี่ยวกับที่ปรึกษา	25	50.00
1) ที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การทำผลงาน	15	30.00
2) บางสาขาวิชาหาที่ปรึกษายาก	3	6.00
3) ผู้เชี่ยวชาญต่างสาขาไม่สามารถให้คำแนะนำได้	2	4.00
4) ขาดที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง	2	4.00
5) วิทยากรบางท่านขาดความชัดเจนในเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ	2	4.00
6) วิทยากรให้การแนะนำไม่เหมือนกัน	1	2.00
5. ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งค้นคว้า	23	46.00
1) เอกสารและแหล่งข้อมูลสำหรับ การศึกษาค้นคว้ามีน้อย	14	28.00
2) เอกสารประกอบการค้นคว้าไม่ทันสมัย	2	4.00
3) ห้องสมุด ก.ค. ไม่ได้รวบรวมผลงานให้เป็นระบบ ระเบียบเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิง	2	4.00
4) ห้องสมุดของสถาบันการศึกษาไม่อำนวยความสะดวก ให้กับบุคคลภายนอก	2	4.00
5) ห้องสมุดเปิดบริการเฉพาะในเวลาราชการ	2	4.00
6) แหล่งค้นคว้าอยู่ห่างไกลไม่สะดวกต่อการเดินทาง	1	2.00

ตาราง 4 ต่อ

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
6. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการของ ก.ค.	16	32.00
1) มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และมีหลายขั้นตอน	9	18.00
2) กฎเกณฑ์และวิธีการไม่กระจ่างชัดเจน	3	6.00
3) มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่บ่อย ๆ	2	4.00
4) หลักเกณฑ์บางข้อมีความยุ่งยาก	2	4.00
7. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค.	16	32.00
1) การตรวจผลงานล่าช้าเกินไป	6	12.00
2) ส่งผลงานไปแล้วไม่ทราบความเคลื่อนไหว ของกระบวนการ	5	10.00
- ทำให้กังวลใจเพราะไม่ทราบว่าผลงาน จะผ่านหรือไม่	3	6.00
- ทำให้กังวลใจเพราะไม่ทราบว่าถึงขั้นตอนไหนแล้ว	2	4.00
3) ไม่มั่นใจว่าการตรวจผลงานมีมาตรฐานที่แน่นอน	2	4.00
- ทำให้ครูขาดความมั่นใจในทำผลงาน	1	2.00
- ทำให้ไม่กล้าส่งต่อการสูญเสีย เงิน เวลา กำลังใจ	1	2.00
4) ส่งแล้วไม่มีหลักฐานในการรับ - ส่ง	1	2.00
5) บางวิชาเข้มงวดเกินไปหรือปล่อยเกินไป	1	2.00
6) ระบบการจัดเก็บผลงานของสำนักงาน ก.ค. เอกสารเพื่อใช้อ้างอิงไม่ดีพอ	1	2.00

ตาราง 4 ต่อ

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
8. ปัญหาด้านการลงทุน	10	20.00
1) เสียค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์		
ค่อนข้างสูง	8	16.00
2) เสียค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสาร		
ค่อนข้างมาก	2	4.00
9 ปัญหาด้านสุขภาพ	3	6.00
1) มีโรคประจำตัว	2	4.00
2) สุขภาพไม่แข็งแรง	1	2.00

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ซึ่งคิดเป็นจำนวนเต็มเท่ากับร้อยละ 100.00 โดยแยกความคิดเห็นเหล่านี้ออกเป็น 9 กลุ่มปัญหา เรียงตามลำดับความถี่ได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านเวลา มีความถี่ในการตอบ 49 คิดเป็นร้อยละ 98.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อย ได้ 4 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ดังนี้

1) ต้องรับผิดชอบหน้าที่การงานของโรงเรียนหลายอย่าง ทำให้ไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการ มีความถี่ในการตอบ 27 คิดเป็นร้อยละ 54.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เวลาที่อยู่โรงเรียนต้องเตรียมการสอน จัดทำแผนการสอน ตรวจงานการบ้านนักเรียน ดูแลอาคารสถานที่ และยังมีงานด้านอื่นๆ เช่น งานปกครอง งานธุรการ งานวิชาการ ซึ่งทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะศึกษาค้นคว้า และจัดทำผลงานให้ตนเอง”

“นอกจากคาบสอนมากแล้วยังต้องทำหน้าที่อื่นๆ เช่น เวิร์ประจำวัน กิจกรรมสหกรณ์ โครงการอาหารกลางวัน ฯลฯ ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนด้วย”

“นอกจากงานสอนตามปกติแล้ว ยังมีงานอื่น ๆ ซึ่งเป็นงานส่งเสริมสนับสนุนการสอนและงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมาย เช่น การปรับปรุงโรงเรียนเพื่อรับรางวัลต่าง ๆ ทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้าเพื่อเขียนผลงาน”

“ต้องดูแลนักเรียนในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนทั่ว ๆ ไป ในฐานะเป็นครูผู้สอน และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่โรงเรียนสั่ง นอกเหนือจากงานสอน ทำให้ไม่มีเวลาทำผลงาน”

“ต้องทำงานอื่น ๆ มาก มีหลายหน้าที่เกินไป ทำให้มีเวลาที่จะทำผลงานมีน้อยจึงเกิดการชะงักทำไม่ต่อเนื่อง”

“ต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ด้วย เช่น เป็นหัวหน้าระดับชั้น ทำหน้าที่แผนงานของหมวดวิชา เป็นกรรมการปกครองและวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงาน ISO 14001 มีงานที่ต้องทำในเวลาและนำกลับไปที่บ้าน จึงทำให้ไม่มีเวลาทำผลงาน”

2) มีชั่วโมงสอนมากทำให้ไม่มีเวลาทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 10 คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ต้องสอน 18-20 คาบ ต่อ สัปดาห์ ต้องดูแลนักเรียนในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนทั่ว ๆ ไป ในฐานะครูผู้สอนมีเวลาว่างเพียง 1 หรือ 2 คาบ ซึ่งไม่พอ”

“มีคาบสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาที่จะจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“มีชั่วโมงสอนมากและกิจกรรมภายในโรงเรียนค่อนข้างมาก เวลาที่จะทำผลงานไม่ค่อยต่อเนื่อง ทำบ้างหยุดบ้าง บางครั้งหยุดนาน จนเกิดความท้อถอย”

3) มีภาระหน้าที่ทางบ้านมากทำให้มีเวลาในการทำผลงานทางวิชาการ มีความถี่ในการตอบ 9 คิดเป็นร้อยละ 18.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“มีภาระหน้าที่ทางบ้านจึงต้องหารายได้พิเศษมาจุนเจือครอบครัว ซึ่งต้องดูแลลูกและญาติผู้ใหญ่ ทำให้ไม่สามารถไปค้นคว้าได้”

“การที่ต้องดูแลลูกและทำงานบ้านหุงหาอาหาร ทำให้การทำผลงานขาดตอนได้”

“ต้องเป็นแม่บ้านดูแลงานบ้านต่าง ๆ ซึ่งไม่มีเวลาในการเขียนผลงานเต็มที่”

“มีภาระหน้าที่ทางบ้าน เช่น มีบุตร สามิ ที่ต้องเป็นภาระดูแลปรนนิบัติ งานบ้านหุงหาอาหาร ซักรีดเช็ดถู ต้องทำด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่”

“ครูอาจารย์มีความสนใจในการทำผลงาน แต่ยังมีความจำเป็นในการดูแลครอบครัวเพราะถูกขังเฝ้าอยู่ หรือยังจำเป็นที่ต้องดูแลครอบครัว”

4) ต้องเสียเวลาไปกับการเดินทาง เมื่อกลับถึงบ้านก็เหนื่อยล้า อยากพักผ่อน ทำให้ไม่อยากทำผลงานทางวิชาการ มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เนื่องจากบ้านอยู่ไกลโรงเรียน ประกอบกับการจราจรติดขัด ทำให้เสียเวลาในการเดินทาง เมื่อกลับถึงบ้านก็มืดค่ำ ทำให้เหนื่อยล้า จึงทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นในการจัดทำผลงาน เพราะต้องการพักผ่อนมากกว่า”

“การเดินทางมาทำงานแต่ละวัน สภาพการจราจรติดขัด ทำให้ครูเหนื่อยหน่ายต่อการเดินทาง เมื่อจะต้องมาเขียนงานก็ต้องใช้เวลา และละเอียดอ่อน จึงเกิดความท้อถอย”

“ต้องโดยสารรถประจำทาง รถแน่น คนเยอะทำให้ต้องยืนเบียดเสียดกับคนจำนวนมาก ร่างกายอ่อนเพลียดี”

2. ปัญหาด้านการเงิน มีความถี่ในการตอบ 33 คิดเป็นร้อยละ 66.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น เรียงลำดับความถี่ ดังนี้

1) เงินเดือนน้อย เนื่องจากการทำผลงานทางวิชาการต้องมีทุนในการใช้จ่ายเรื่องอุปกรณ์การทำและการพิมพ์ ทำให้ไม่อยากทำผลงานทางวิชาการ มีความถี่ในการตอบ 23 คิดเป็นร้อยละ 46.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เนื่องจากครูมีเงินเดือนน้อย ไม่มีรายได้จากงานอื่นเลย ค่าใช้จ่ายในครอบครัวมาก ซึ่งเป็นภาระที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ไม่มีเงินพอใช้ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ครูไม่สนใจจะทำผลงาน”

“สภาพเศรษฐกิจถดถอย เงินเดือนน้อย ไม่มีรายได้พิเศษ มีรายจ่ายมาก มีภาระเลี้ยงดูบุตร หากมีหนี้สินจึงต้องคั้นร่นหางานทำเพื่อเสริมรายได้ ทำให้ไม่มีเวลาที่จะทำผลงานทางวิชาการ”

“เงินเดือนน้อย ไม่มีรายได้จากทางอื่น ๆ เลย ค่าใช้จ่ายสูงมาก”

2) รายได้ไม่พอกับรายจ่าย มีความถี่ในการตอบ 10 คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เงินเดือนไม่พอกับรายจ่าย ต้องหาอาชีพเสริมรายได้จากงานประจำ เช่น สอนพิเศษ ขายของเล็กๆ น้อยๆ เสริมรายได้ บางโอกาสกลายเป็นรายได้หลัก จูงใจให้ไม่คิดอยากทำผลงาน”

“ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ประกอบกับเงินเดือนน้อยต้องหารรายได้เสริม ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ไม่มีเวลาที่จะสร้างสรรค์ผลงานในเชิงวิชาการ แม้ว่าจะมีเงินประจำตำแหน่งเป็นสิ่งจูงใจ แต่ก็ไม่มากพอเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เสริม”

“เนื่องจากรายได้ ไม่พอกับรายจ่ายทำให้ต้องกู้หนี้ยืมสินมาทำผลงาน”

3 ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด มีความถี่ในการตอบ 28 คิดเป็นร้อยละ 56.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 4 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1) ไม่ได้รับการสนับสนุนในการทำผลงานทางวิชาการ มีความถี่ในการตอบ 21 คิดเป็นร้อยละ 42.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ไม่อำนวยความสะดวกด้านสื่อ – อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ทำให้ขาดกำลังใจในการทำผลงาน”

“ไม่สนับสนุนในการจัดอบรมการทำผลงาน ไม่เอื้อในเรื่องสถานที่ ทำให้ครูไม่อาจทำผลงานทางวิชาการ”

“บางโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุนในการทำเอกสาร จัดซื้ออุปกรณ์ใดๆ หรือให้ไม่เพียงพอ ทำให้ครูที่ต้องการพัฒนางานเกิดความท้อแท้”

“เนื่องจากการจัดทำผลงานทางวิชาการ ต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนมีเอกสารประกอบการสอน การผลิตสื่ออุปกรณ์ที่จะใช้สอน ครูขาดการสนับสนุนจากทางโรงเรียนทำให้เกิดปัญหาในการทำผลงาน”

2) ผู้บริหารขาดคุณธรรมใจคอคับแคบ มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผู้บริหารเลือกปฏิบัติกับลูกน้อง ขาดคุณธรรม เลือกที่รักมักที่ชังหรือกั้นแกล้งบุคคลที่ตนไม่ชอบ ซึ่งถือเป็นแรงกดดัน เป็นอุปสรรคสำคัญ ต่อการจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“ผู้บริหารเห็นว่าการทำผลงาน เช่น การทำแผนการสอน การเข้ารับการอบรม การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม รวมทั้งการเป็นวิทยากรภายนอก เป็นผลประโยชน์ส่วนตัว”

3) ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงาน และยังปิดโอกาส เช่น ไม่ยอมให้ทดลองใช้เครื่องมือในการทำผลงาน ซึ่งเป็นเรื่องน่าน้อยใจมาก ทำให้ครูไม่อยากทำหรือสร้างผลงานต่าง ๆ ขึ้น”

“ผู้บริหารเลือกใช้งานเฉพาะคนของตนเอง ทำให้ครูทั่ว ๆ ไป ไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความสามารถ”

4) ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารงาน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผู้บริหารที่ขาดวิสัยทัศน์ทำให้งานต่าง ๆ ต้องสะดุดหยุดลง เช่น บุคคลที่มีความสามารถในด้านการประ ชาสัมพันธ์ แต่ผู้บริหารไม่มอบหมายงานประชาสัมพันธ์ให้ทำ แต่กลับเอาพวกห้องมาทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จึงทำให้งานประชาสัมพันธ์มีมีศักยภาพเท่าที่ควร ซึ่งเกิดผลเสียกับโรงเรียน และบุคลากรทางด้านจิตใจ”

4. ปัญหาเกี่ยวกับที่ปรึกษา มีความถี่ในการตอบ 25 คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 6 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1) ที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 15 คิดเป็นร้อยละ 30.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เนื่องจากในแต่ละโรงเรียนจะมีผู้เชี่ยวชาญไม่มากนัก ที่ปรึกษาอาจไม่มีเวลาเพียงพอในการให้คำแนะนำ จึงทำให้ขาดความรู้เกี่ยวกับการทำผลงาน”

“ผู้รู้หรือผู้ที่ผ่านการประเมินเป็นอาจารย์ 3 แล้วจะไม่ค่อยมีเวลาที่จะให้ความรู้หรืออุทิศตัวเป็นที่ปรึกษาอย่างเต็มที่”

“วิทยากร และศึกษานิเทศก์ บางท่าน ขาดความชัดเจน เกี่ยวกับการให้ความรู้ ในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ที่ ก.ค. กำหนดจึงไม่สามารถให้คำแนะนำครู - อาจารย์ที่ไปขอปรึกษา ให้ได้รับความกระจ่าง และตรงตามจุดประสงค์ได้”

2) บางสาขาหาที่ปรึกษายาก มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“วิชาพยาบาล ภาษาอังกฤษ มีที่ปรึกษาน้อย คิดเองทำเองเข้าใจผิดและหลงทางได้ เมื่อกรรมการตรวจแล้วไม่อนุมัติ ไม่สามารถแก้ไขได้ ทำให้เสียเวลา และเงินในการทำผลงาน”

“วิชาอำชรูป คนครีไทย และคนครีสากล มีที่ปรักษาน้อย ทำให้ครูไม่รู้ว่าจะปรักษาใคร จึงไม่่อชากทำผลงาน”

“วิชาภาษาค่างประเทศ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน และ ญี่ปุ่น หาที่ปรักษายากมาก ทำให้ครูเกิดความท้อแท้ไม่่อชากจะทำผลงาน”

3) ผู้ชื้อชวชาญค่างสาขาไม่สามารถให้ค่านะนำได้ มีความถึในการตอบ 2 คิคเป็นร้อชละ 4.00 ของจ่านวนกลุ่มค้วอ่่างท้งหมด

ค้วอ่่างของค้ำตอบในประคั้นนี้ เช่น :-

“ผู้ชื้อชวชาญค่างสาขาวิชาแนะนำได้เฉพาะบางส่วทน้น เช่น หลักเกณฑ์และวิธีการ การเขียนแบบเสนอขอ ส่วทน้ที่แนะนำไม่่ได้ คึอ การทำผลงานทางวิชาการที่แตกต่างกันในสาขาที่วิทยากรไม่่ถนัดก็ไม่สามารถแนะนำได้ เช่น วิทยากรที่ถ่งภาษาไทย ก็แนะนำได้เฉพาะภาษาไทยจะไม่่แนะนำในสาขาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษที่ถึก็ซึ่งก็ไม่สามารถแนะนำได้”

“วิทยากรที่ถ่งค้ำด้านสาขาสังคมศึกษา ให้ค่านะนำภาษาฝรั่งเศสไม่่ได้ ซึ่งแต่ละสาขาก็มีเนื้อหาเฉพาะในสาขานั้น ๆ”

4) ขาคที่ปรักษาย่างค้วอ่เนื่อง มีความถึในการตอบ 2 คิคเป็นร้อชละ 4.00 ของจ่านวนกลุ่มค้วอ่่างท้งหมด

ค้วอ่่างของค้ำตอบในประคั้นนี้ เช่น :-

“เมือ่วิทยากรมาให้ค้ำปรักษา แนะนำก็สามารถเขียนได้เฉพาะช่วงที่มาให้ค่านะนำเมือ่วิทยากรกลับไปแล้ว ก็ไม่สามารถค้ำเนินการทำผลงานอย่างค้วอ่เนื่องได้ คังนั้นจึงควรจัดวิทยากรมาให้ค่านะนำเป็นช่วง ๆ เพื่อครูจะได้ทำผลงานอย่างค้วอ่เนื่องได้ค้วอ่”

“ในขณะที่ทำผลงาน เมือ่เกิดปัญหาก็ขาคที่ปรักษาที่จะให้ค่านะนำ หรือมีที่ปรักษาใหม่ท้ให้ค่านะนำก็ช่านาญกันคนละค้ำด้าน ทำให้ได้รับค่านะนำที่เป็นคนละแนวททางแตกต่างจากคนเดิม”

5) วิทยากรบางท่านขาคความชัดเจน ในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการฯ มีความถึในการตอบ 2 คิคเป็นร้อชละ 4.00 ของจ่านวนกลุ่มค้วอ่่างท้งหมด

ค้วอ่่างของค้ำตอบในประคั้นนี้ เช่น :-

“วิทยากรที่เป็นสึถษานิเทศก์ ของกรมสามัญศึกษาบางท่าน ไม่่ทราบว่่าหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ที่ ก.ค. ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ซึ่งก็แนะนำแค่หลักเกณฑ์เดิม ๆ ทำให้ครูทำผลงานที่ไม่่ถูกค้วอ่จำเป็นค้วอ่่นามาทำใหม่ทำให้เสียเวลา เนื่องจากครูได้รับการแนะนำที่ไม่่ชัดเจน ไม่่ถูกค้วอ่ และ ไม่่ทันสมัย”

“วิทยาการไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ เมื่อไปแนะนำหลักเกณฑ์แล้วเกิดความคิดพลาด ทำให้ครูเกิดความสับสน และบางรายก็ทำไปแบบผิด ๆ ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น”

6) วิทยาการให้การแนะนำไม่เหมือนกัน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“วิทยาการจะให้คำแนะนำเฉพาะในเรื่องที่ตนเองมีความรู้ และมีความถนัดทำให้ครูไม่สามารถรู้ในเรื่องที่ครูจะทำผลงาน ซึ่งไม่ตรงกับควมถนัดและความสนใจของตนเองได้”

5. ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งค้นคว้า มีความถี่ในการตอบ 23 คิดเป็นร้อยละ 46.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 6 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1) เอกสารและแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีน้อย มีความถี่ในการตอบ 14 คิดเป็นร้อยละ 28.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผลงานที่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. รุ่นใหม่ ๆ มีน้อย หรือมีก็ไม่สอดคล้องกับความต้องการตามสาขาวิชาที่ครูจะทำผลงาน”

“แหล่งข้อมูลในการทำผลงานมีน้อย ไม่เพียงพอในการเป็นแบบอย่างในการจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“แหล่งค้นคว้าในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ จำเป็นต้องเดินทางไปค้นคว้าที่อื่น ๆ ต้องใช้เวลานานพอสมควร ทำให้เกิดปัญหาในการค้นคว้า”

“เมื่อไปศึกษาค้นคว้าที่ศูนย์เอกสารวิชาชีพครู พบว่า มีข้อมูลน้อยมาก ทำให้เกิดความท้อแท้ในการค้นหาเอกสารต่าง ๆ”

2) เอกสารประกอบการค้นคว้าไม่ทันสมัย มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“หนังสืออ้างอิงในเชิงวิชาการที่ทันสมัยในสาขาวิชาต่าง ๆ มีจำนวนน้อย ทำให้ครูมีแรงจูงใจในการทำผลงานค่อนข้างน้อย”

“บางวิชามีปัญหาหากต้องค้นคว้า นอกพื้นที่ต่างจังหวัด เนื่องจากเอกสารที่ใช้ประกอบการค้นคว้ามีไม่มากนัก จึงต้องใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ทำให้ต้องเสียเวลาไปอาจทำให้กระทบต่อการเรียนการสอนได้”

3) ห้องสมุด ก.ค. ไม่ได้รวบรวมผลงานให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิง มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควรในการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด ก.ค. ซึ่งบางครั้งไปค้นคว้าแล้วไม่พบ และสถานที่คับแคบ”

“ห้องสมุด ก.ค. จัดเอกสารไม่เป็นระบบระเบียบ ยากแก่การค้นคว้า และไม่อนุญาตให้ยืมกลับบ้านได้ ทำให้ครูต้องเสียค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสาร”

4) ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา ไม่อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรภายนอก มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เนื่องจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและเก็บเงินค่าใช้บริการ”

“การไปใช้ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ไม่อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรภายนอกเข้าไปค้นคว้าได้โดยสะดวก บางแห่งมีการเก็บค่าบริการ”

5) ห้องสมุดเปิดบริการเฉพาะในเวลาราชการ มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของความคิดเห็นทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ในช่วงปิดภาคเรียน ห้องสมุดส่วนใหญ่เปิดให้ค้นคว้าเฉพาะในช่วงเวลาราชการ ซึ่งในเวลาค้างคาวต้องทำการสอน และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ทำให้ไม่มีเวลาไปศึกษาค้นคว้าได้”

“ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา มีข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง หากแต่เวลาและความสะดวกในการยืม ไม่ค่อยเอื้ออำนวย เนื่องจากเปิดบริการเฉพาะในเวลาราชการ ดังนั้นจึงเป็นปัญหาในการไปศึกษาค้นคว้า ทำให้ต้องไปค้นคว้าในช่วงปิดภาคเรียน”

6) แหล่งค้นคว้าอยู่ห่างไกลไม่สะดวกต่อการเดินทาง มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และทันสมัย ส่วนใหญ่อยู่ตามมหาวิทยาลัย ไม่มีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ห่างไกลกับโรงเรียนที่ทำการสอน และมีสภาพการจราจรติดขัดทำให้การเดินทางไปศึกษาค้นคว้ายากลำบาก”

6. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. มีความถี่ในการตอบ 16 คิดเป็นร้อยละ 32.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 4 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ดังนี้

1) กฎเกณฑ์และวิธีการมีความยุ่งยาก ซับซ้อน และมีหลายขั้นตอน มีความดีในการตอบ 9 คิดเป็นร้อยละ 18.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ครูบางคนทำผลงานตามหลักเกณฑ์เดิมสำเร็จแล้ว แต่ ก.ค. เปลี่ยนหลักเกณฑ์ใหม่ โดยไม่ใช้เวลาให้มากเท่าที่ควร ทำให้เกิดความท้อแท้หมดกำลังใจ เพราะต้องแก้ไขใหม่ ทำให้เกิดความยุ่งยากในการเรียบเรียงเอกสารใหม่”

“การรายงานในข้อผลปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปี (ข้อ 5 ในแบบเสนอขอฯ) ครูต้องรายงานซ้ำซ้อนกับการรายงานความชำนาญการ (ข้อ 8 ในแบบเสนอขอฯ) ทำให้ครูต้องเสียเวลาและเมื่อนำมาใช้ในการเขียนรายงานและรวบรวมเอกสารหลักฐานที่ซ้ำซ้อนกัน”

“ความยุ่งยากในการรวบรวมเอกสารหลักฐานประกอบ เช่น คำสั่ง รูปภาพ ถ้าไม่มีการเตรียมตัวมาหรือสะสมคำสั่ง รูปภาพ จะได้รับความยุ่งยากมาก เพราะถึงแม้จะมีการปฏิบัติหน้าที่จริง แต่หาคำสั่งอ้างอิงหรือหาภาพถ่ายไม่ได้ก็จะเป็นปัญหา”

“หลักเกณฑ์และวิธีการ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ของ ก.ค. ยุ่งยากทำให้เกิดการเข้าใจและจัดทำผลงานล่าช้า”

“ผู้เขียนผลงานทางวิชาการบางคนเกิดความกังวลเกี่ยวกับการหาหลักฐาน ในการเผยแพร่ผลงาน และการเคยเป็นวิทยากร เนื่องจากหลักฐานไม่มี ได้สูญหายไป”

2) กฎเกณฑ์และวิธีการไม่กระชับชัดเจน มีความดีในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“มุ่งเน้นการเขียนรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรมากกว่าการปฏิบัติจริง ก.ค. ควรที่จะปรับหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสภาพที่ครูปฏิบัติงานจริง”

“หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ไม่กระชับชัดเจน ยากเกินไป มุ่งเน้นด้านการเขียนรายงานมากกว่าการปฏิบัติจริง อีกทั้งครูผู้ทำผลงานไม่มีโอกาสได้เสนอผลงานด้วยตนเองตามความเป็นจริง”

“การเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปี (ข้อ 5) และการเขียนรายงานความชำนาญการ (ในข้อ 8) เขียนรายงานไม่ละเอียดครบถ้วนตามที่ปฏิบัติจริง เพราะฉะนั้นจึงดูเหมือนว่าปฏิบัติงานน้อย ทำให้ขาดขาดความเป็นธรรม”

3) หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่บ่อย ๆ มีความดีในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผลงานที่ครูทำแล้วส่งไป แต่ยังไม่ได้อัดถึงสำนักงาน ก.ค. แต่ ก.ค. ได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และวิธีการใหม่ ทำให้ครูต้องนำแบบคำเสนอขอและผลงานทางวิชาการมาปรับตามหลักเกณฑ์ใหม่อีกครั้งหนึ่ง ทำให้เสียเวลา และค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น”

“ครูที่จะทำผลงานต้องไปศึกษาอ่านจากหนังสือที่ออกโดย ก.ค. จากห้องสมุดบ่อยครั้งเนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการ กฎ ระเบียบต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่บ่อย ๆ”

4) หลักเกณฑ์บางข้อมีความยุ่งยาก มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 2 ปี (ข้อ 5 ในแบบเสนอขอฯ) และการเขียนรายงานความชำนาญการ (ข้อ 8 ในแบบเสนอขอฯ) เขียนค่อนข้างยาก เพราะครูที่สอนเก่งแต่ไม่เข้าใจในการเขียนรายงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด และไม่มีเอกสารหลักฐานอ้างอิง ประกอบ เนื่องจากย้ายโรงเรียนบ่อย และไม่ได้เก็บเอกสารไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่างกับหัวหน้าหมวดวิชาจะเขียนได้ง่ายกว่า”

“การเขียนรายงานความชำนาญการ (ข้อ 8 ในแบบเสนอขอฯ) เขียนได้ยากมากที่จะทำให้ครบถ้วนสมบูรณ์ได้สำหรับครูที่ทำหน้าที่สอนอย่างเดียว ไม่เคยทำหน้าที่เป็นวิทยากรเลย แต่จะเปิดโอกาสให้หัวหน้าหมวดวิชาหรือครูที่ย้ายหลาย ๆ โรงเรียน ซึ่งมีประสบการณ์หลากหลาย สามารถเขียนรายงานความชำนาญการได้ดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนรายงานในฐานะวิทยากรผู้ชำนาญการ”

7. ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. มีความถี่ในการตอบ 16 คิดเป็นร้อยละ 32.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 6 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1) การตรวจผลงานล่าช้าเกินไป มีความถี่ในการตอบ 6 คิดเป็นร้อยละ 12.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การตรวจล่าช้า กว่าที่ทราบผลใช้เวลาเป็นปี ถ้าผลการตรวจไม่ผ่าน จะนำมาแก้ไขปรับปรุงก็ไม่ต่อเนื่อง”

“ระยะเวลาในการตรวจผลงานนานเป็นแรมปี หรือ 2 ปี นานจริง ๆ”

2) ส่งผลงานไปแล้วไม่ทราบความเคลื่อนไหวของกระบวนการ มีความถี่ในการตอบ 5 คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“งานที่ส่งไปแล้วไม่ได้รับคืน ทำให้เกิดความกังวลใจ ไม่ทราบว่า ผลงานผ่านหรือไม่ และไม่ทราบว่าถึงขั้นตอนไหนแล้ว ซึ่งเป็นการทำให้เสียสุขภาพจิต และบางรายถึงขั้นเข้าโรงพยาบาลเพราะความเครียด”

“การส่งผลงานไม่ทราบว่าถึงขั้นตอนไหนแล้ว ทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าจะผ่านหรือไม่”

3) ไม่มั่นใจว่าการตรวจผลงานมีมาตรฐานที่แน่นอน มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผู้ตรวจผลงาน มีมาตรฐานไม่แน่นอน บางคนก็เข้มงวดเกินไป หรือปล่อยเกินไป บิดพลิ้วความคิดเห็นของตัวเองเป็นใหญ่ ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้ตรวจผลงานคนอื่น ๆ ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการทำผลงาน เพราะการตรวจผลงานไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน”

“ผู้ตรวจไม่มีมาตรฐานในการตรวจ ซึ่งครูบางคนทำการสอนไม่ดี แต่ได้รับการอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ทำให้เกิดการเปรียบเทียบกับครูที่ทำการสอนดี แต่ไม่ได้รับการอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 จึงทำให้ครูคนอื่น ๆ ไม่กล้าเสี่ยงต่อการสูญเสียเงิน เวลา และ กำลังใจ”

4) ส่งแล้วไม่มีหลักฐานในการรับ – ส่ง มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การเก็บผลงานของ ก.ค. ครูไม่มีความมั่นใจเท่าที่ควร คือ ส่งแล้วผู้ส่งไม่มีหลักฐานในการรับเอกสารว่าส่งอะไร กับใคร หรือส่งมาแล้วหาไม่พบ ผู้ทำผลงานต้องมาช่วยค้นหากันใหม่ ทำให้ขวัญเสีย ดังนั้นระบบการรับเอกสารควรจะรัดกุม”

5) บางวิชาเข้มงวดเกินไปหรือปล่อยเกินไป มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“บางสาขาวิชาผู้ตรวจไม่เข้มงวดมากนัก จึงผ่านได้ง่าย แต่บางสาขาวิชา มีผู้ตรวจที่ละเอียดเข้มงวดเกินไป ก็ทำให้ผลงานไม่ผ่าน”

6) ระบบการจัดเก็บเอกสารผลงานของสำนักงาน ก.ค. ไม่ดีพอ มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ไม่มีผู้เก็บเอกสารผลงานที่ส่งไปอาจสูญหายได้ และเมื่อตรวจเสร็จแล้วควรส่งคืน เพื่อจะได้นำไปเป็นแบบอย่างให้กับบุคคลอื่นต่อไป”

8. ปัญหาด้านการลงทุน มีความถี่ในการตอบ 10 คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1) เสียค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ค่อนข้างสูง มีความถี่ในการตอบ 8 คิดเป็นร้อยละ 16.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การทำผลงานทางวิชาการต้องใช้เงินมาก ไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท ในการจ้างพิมพ์ ถ่ายเอกสาร เย็บเล่ม ซึ่งบางครั้งมีการแก้ไขแต่ละจุดที่ตรวจ ต้องเพิ่ม หรือแก้ไขงาน ปรับทำใหม่ ซึ่งทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น”

“ต้องใช้งบประมาณมากเกี่ยวกับการจ้างพิมพ์ผลงาน งานแต่ละเล่มคิดเป็นค่าใช้จ่ายค่อนข้างมาก และบางคนมีการแก้ไข ก็ต้องแก้ไขแล้วพิมพ์ใหม่”

“ต้องใช้เงินมากพอสมควร ในการจัดพิมพ์ผลงาน ในกรณีที่พิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ ไม่ได้จะต้องจ้างพิมพ์จนผลงานสำเร็จ ต้องใช้เงินไม่ต่ำกว่า 30,000 บาท เป็นค่าจ้างจัดพิมพ์ ค่าถ่ายเอกสาร และจัดเข้าเล่ม”

“การทำผลงานทางวิชาการต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ในบางครั้งเมื่อส่งไปแล้วผลงานไม่ผ่านการพิจารณา ทำให้เสียเงิน ค่ำถึงใจ และทำให้เพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ไม่อยากจะทำ เพราะเกรงว่าจะสูญเงินที่ลงทุนไป”

“เงินลงทุนจำเป็นต่อการทำผลงาน เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงไม่ต่ำกว่าหลักหมื่น ซึ่งเสียไปกับการจ้างพิมพ์ ถ่ายเอกสาร และทำรูปเล่ม”

“ครูที่มีรายได้น้อย จะมีปัญหาเรื่องการลงทุน เพราะค่าจ้างพิมพ์แพงมาก ประมาณแผ่นละ 15 – 20 บาท การถ่ายเอกสาร การจัดรูปเล่ม ต้องส่งถึง 4 ชุด ให้ ก.ค. และ ถ้านำมาแก้ไขใหม่ ต้องส่งไปใหม่อีก 4 ชุด ถ้าผ่าน ก.ค. ได้ก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าไม่ผ่านก็ต้องแก้ไข ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ การถ่ายเอกสาร และการเข้าเล่มเพิ่มมากขึ้นอีก”

2) เสียค่าใช้จ่ายเอกสารค่อนข้างมาก มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“เนื่องจากการพิมพ์ การถ่ายเอกสาร และ เย็บเล่ม เป็นสิ่งที่ต้องใช้เงินทั้งสิ้น ซึ่งหลังจากพิมพ์แล้วต้องนำมาถ่ายเอกสารเพิ่มเติมอีก 4 ชุด เพื่อจัดส่ง ซึ่งถ้าหากเงินเดือนครูปกติไม่ค่อยพอใช้อยู่แล้วบางคนเมื่อทำผลงานต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง จึงต้องไปกู้มา กลายเป็นคนมีหนี้สิน และ

ยังไม่ส่งผลงานแล้วไม่ผ่านอีกทุกขัณฑ์”

“การทำผลงานทางวิชาการต้องใช้เงินทุนค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับรายรับ และรายจ่ายในชีวิตประจำวัน ถ้าผลงานทางวิชาการไม่ผ่านการพิจารณา จะทำให้เสียกำลังใจ และผู้ที่คิดจะก่อให้เกิดความท้าทาย แต่ถ้าให้กลับมาปรับปรุงก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น กับการพิมพ์และถ่ายเอกสาร”

9. ปัญหาด้านสุขภาพ มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1) มีโรคประจำตัว มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การทำผลงานต้องใช้สมาธิ และความอดทนในการเขียน การนั่งนานๆ การใช้ความคิดมากๆ ทำให้เกิดความเครียด โดยเฉพาะกับคนที่ไม่มีโรคประจำตัว เช่น ความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ”

“สุขภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งต่อการทำผลงาน เพราะต้องใช้เวลาในการเขียนทำให้เกิดความเครียดได้ ถ้าสุขภาพไม่ดีมีโรคประจำตัว ก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานโดยตรง คือการเขียนผลงานอาจต้องหยุดชะงัก เนื่องจากต้องดูแลสุขภาพ”

2) สุขภาพไม่แข็งแรง มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การทำผลงานต้องทุ่มเทแรงกาย ใช้ความอดทน และต้องทำผลงานในเวลากลางคืน ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ ถ้าสุขภาพไม่แข็งแรง เจ็บป่วยบ่อยๆ จะไม่สามารถทำผลงานได้”

ตอนที่ 3: ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

จากประเด็นคำถามในข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ได้ให้ความคิดเห็น เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งแยกออกเป็น 8 ด้าน เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ด้านผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัด ด้านการลงทุน ด้านเวลา ด้านกระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ด้านที่ปรึกษา ด้านแหล่งค้นคว้า และด้านการเงิน ดังรายละเอียดในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด	25	50.00
1. ควรอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ	10	20.00
2. ควรส่งเสริมในการจัดทำผลงาน	8	16.00
3. ควรตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดทำผลงาน	3	6.00
4. ควรกระตุ้นให้ครูจัดทำผลงาน	2	4.00
5. ควรจัดทำโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ	1	2.00
6. เปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาดูงาน	1	2.00
2. ด้านการลงทุน	16	32.00
1. ครูควรมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์	7	14.00
2. โรงเรียนควรเอื้อเครื่องมือ อุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดทำสื่อ และเครื่องถ่ายเอกสาร	5	10.00
3. ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง	3	6.00
4. โรงเรียนควรมีสวัสดิการให้ครูกู้ยืมเงินในการทำผลงาน	1	2.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
3. ด้านเวลา	16	32.00
1. ควรจัดชั่วโมงสอนให้เหมาะสม	12	24.00
2. ควรจัดแบ่งงานตามความสามารถและความเหมาะสม	2	4.00
3. ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนใกล้บ้าน	2	4.00
4. ด้าน กระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค.	14	28.00
1. ควรตรวจประเมินให้ได้มาตรฐานเป็นแนวทางเดียวกัน	5	10.00
2. การกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลงานให้เร็วกว่าเดิม	4	8.00
3. ควรเพิ่มกรรมการผู้ประเมิน และเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น	2	4.00
4. ควรแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วเป็นผู้ประเมิน	1	2.00
5. ควรให้ข้าราชการครูในโรงเรียนเดียวกันเป็นผู้ประเมิน	1	2.00
6. ควรมีการตรวจสอบการรับจ้างทำผลงาน	1	2.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
5. ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค.	13	26.00
1. ควรลดจำนวนปริมาณผลงาน	6	12.00
2. ควรลดขั้นตอนในการจัดส่งผลงาน	5	10.00
3. ควรใช้หลักเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่ปรับบ่อยนัก	2	4.00
6. ด้านที่ปรึกษา	9	18.00
1. ควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู	6	12.00
2. ควรมีการจัดอบรมวิทยากร เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นแนวทางเดียวกัน	2	4.00
3. วิทยากรควรให้การอบรมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	1	2.00
7. ด้านแหล่งค้นคว้า	9	18.00
1. โรงเรียนมัธยมศึกษาและสำนักงาน ก.ค. ควรมีโครงการจัดรวบรวมผลงานทางวิชาการ ที่ผ่านการอนุมัติอาจารย์ 3 แล้วให้ดูเป็นตัวอย่าง	5	10.00
2. ควรจัดทำรายชื่ออาจารย์ 3 เพื่อขอคำแนะนำปรึกษา	2	4.00
3. ควรค้นคว้าในช่วงปิดภาคเรียน	2	4.00

ตาราง 5 ต่อ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
8. ด้านการเงิน	8	16.00
1. ควรจัดตั้งกองทุนในการจัดทำผลงาน	7	14.00
2. ควรมีการปรับบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูให้สูงขึ้น	1	2.00

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 50 คน ซึ่งคิดเป็นจำนวนเต็มร้อยละ 100.00 โดยแยกข้อเสนอแนะเหล่านี้ออกเป็น 8 ด้าน เรียงลำดับความถี่ ได้ดังนี้

1. ด้านผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัด มีความถี่ในการตอบ 25 คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นได้ 6 ประเด็น เรียงลำดับความถี่ได้ดังนี้

1) ควรอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความถี่ในการตอบ 10 คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การที่ผู้บริหารอำนวยความสะดวกและบริการที่ดีในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์นั้นจะช่วยให้ครูมีขวัญและกำลังใจมากขึ้น”

“โรงเรียนควรจัดทำคำสั่งเป็นหมวดหมู่ไว้ให้ผู้ทำผลงานขอพิมพ์เอกสาร เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้ทำผลงาน และให้กำลังใจแก่ผู้ทำผลงานด้วย”

“ผู้บริหารควรช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การสอน และสื่อประกอบการสอน น่าจะจัดหาให้เพียงพอที่จะให้ครู-อาจารย์ได้นำมาใช้ และพัฒนาการสอน เพื่อให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาผลงานได้”

“โรงเรียนควรให้การสนับสนุนในด้านเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร รวมทั้งสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดทำผลงาน”

“หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนอย่างจริงจัง และต่อเนื่องในด้านอุปกรณ์ สื่อเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องอ่านเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น”

“ผู้บริหารทุก ๆ ฝ่าย ควรอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้สอน หรือปฏิบัติงานจริง ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“ผู้บริหารควรให้ความสำคัญสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการทำผลงาน ตลอดจนด้านเวลาด้วย”

2) ควรส่งเสริมในการจัดทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 8 คิดเป็นร้อยละ 16.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ฝ่ายบริหารควรเอื้อต่อการทำผลงานทางวิชาการ เช่น อำนวยความสะดวกด้านเวลา และการให้ขวัญและกำลังใจต่อครูผู้ทำผลงาน”

“ผู้บริหารควรจัดหาแหล่งข้อมูลให้คืบคว้า เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“ผู้บริหารควรสนับสนุนครูให้จัดทำผลงาน เพราะเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

3) ควรตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ถ้าโรงเรียนมีการจัดตั้งทีมงานช่วยเหลือในการทำผลงาน เช่น กลุ่มผู้พิชิตอักษร กลุ่มตรวจอ่านแผนการสอน กลุ่มวัดผลประเมินผลแบบทดสอบ แบบประเมินต่าง ๆ เพราะเท่าที่ผ่านมา ยังไม่มีการสนับสนุนในส่วนนี้”

“ควรจัดกลุ่ม หรือหาที่ปรึกษาให้กับครูผู้จัดทำผลงาน เพื่อที่จะได้ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาหารือ ได้ทันทีเมื่อเกิดปัญหา”

“ในแต่ละโรงเรียนควรมีทีมงานที่ให้ความช่วยเหลือ โดยเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความสามารถ ให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองการเจ้าหน้าที่ของกรมสามัญศึกษาและสำนักงาน ก.ค. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ทีมงานควรได้รับการร่วมมือจากฝ่ายบริหารด้วย”

4) ควรกระตุ้นให้ครูจัดทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผู้บริหารควรกระตุ้นเตือนให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ ตลอดจนให้ความสะดวกเรื่องเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นในการทำผลงาน”

“โรงเรียนควรกระตุ้นให้มีแรงจูงใจในการจัดทำผลงาน อาจจะจัดทำเป็นกลุ่ม ๆ พร้อมกัน โดยมีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ โดยทำหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดราชการ”

5) ควรจัดทำโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ควรจัดอบรม ชี้นำ ชักชวน ให้ครูเห็นความสำคัญในการทำผลงานทางวิชาการของครู เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนและสร้างความก้าวหน้าในอาชีพครู”

6) เปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาดูงาน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาดูงานต่างประเทศให้มากขึ้น อาจจะเป็นประเทศใกล้ ๆ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลี ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจะทำให้ครูเกิดแรงจูงใจที่อยากจะทำผลงานมากขึ้น เนื่องจากได้เห็นแบบอย่างที่ดี ๆ แล้วนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง”

2. ด้านการลงทุน มีความถี่ในการตอบ 16 คิดเป็นร้อยละ 32.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 4 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ได้ดังนี้

1) ครูควรมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ มีความถี่ในการตอบ 7 คิดเป็นร้อยละ 14.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การที่ครูมีความรู้คอมพิวเตอร์ ทำให้การทำผลงานทางวิชาการมีประสิทธิภาพและใช้เวลาไม่นานเกินไป ตลอดจนทุนค่าใช้จ่าย”

“ครูควรได้รับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ เพื่อจะได้นำมาใช้ในการเรียนการสอน และใช้ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพราะถ้าใช้คอมพิวเตอร์เป็นจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ผลงาน”

“การทำผลงานทางวิชาการนั้น ครูจะต้องพิมพ์ใบความรู้ ใบงาน จัดทำสื่อต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์”

2) โรงเรียนควรซื้อเครื่องมืออุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดทำสื่อ และเครื่องถ่ายเอกสาร มีความถี่ในการตอบ 5 คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“โรงเรียนควรอนุญาตให้ครูใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนในการพิมพ์ผลงาน โดยให้ครูนำกระดาษมาเอง เพื่อจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของการทำผลงานทางวิชาการ”

“โรงเรียนควรช่วยเหลือด้านเครื่องถ่ายเอกสาร คอมพิวเตอร์ ให้กับครูที่ทำผลงานทางวิชาการ”

“หน่วยงานต้นสังกัดควรอำนวยความสะดวกในด้านวัสดุอุปกรณ์สื่อต่าง ๆ และให้การบริการที่ดี จะช่วยให้ผู้จัดทำผลงานมีขวัญ และกำลังใจมากขึ้น และผลงานที่ออกมาจะมีประสิทธิภาพด้วย”

“โรงเรียนควรให้การช่วยเหลือในด้านจัดทำเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใบงาน ใบความรู้ บทเรียนสำเร็จรูป แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์”

3) ควรซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง มีความถี่ในการตอบ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“การที่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเองนั้น ทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายพิมพ์ในการทำผลงานทางวิชาการ”

“การที่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง ทำให้สามารถจัดทำผลงานทางวิชาการได้สะดวกมากขึ้น”

4) โรงเรียนควรมีสวัสดิการให้ครูกู้ยืมเงินในการทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“การทำผลงานเสียค่าใช้จ่ายสูง ครูมีเงินเดือนน้อย รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ทำให้ต้องไปกู้ยืมเงินมาทำผลงาน ซึ่งเสียดอกเบี้ยสูง ดังนั้นโรงเรียนควรมีกองทุนหรือเงินสวัสดิการให้ครูกู้ยืมในการทำผลงาน โดยใช้การผ่อนชำระเป็นรายเดือนในอัตราดอกเบี้ยต่ำและไม่เสียดอกเบี้ย”

3. ด้าน เวลา มีความถี่ในการตอบ 16 คิดเป็นร้อยละ 32.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 3 ประเด็น เรียงลำดับความถี่ได้ดังนี้

1) ควรจัดชั่วโมงสอนให้เหมาะสม มีความถี่ในการตอบ 12 คิดเป็นร้อยละ 24.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“ครูที่ทำผลงานในปีนั้น ๆ น่าจะให้พักการสอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน เพื่อจะได้ศึกษาค้นคว้าและเขียนผลงานได้เต็มที่ และเสร็จทันกำหนด”

“ฝ่ายบริหารควรจัดคาบสอนให้เหมาะสม เพื่อที่ครูจะได้มีเวลาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“ควรมีการกระจายงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ทั่วถึง ไม่ใช่ว่าครูบางคนมีหน้าที่การงานมาก นอกเหนือจากงานสอน จนไม่มีเวลาที่จะจัดทำผลงานทางวิชาการ”

“หน่วยงานต้องเปิดโอกาสให้เวลาแก่ครูผู้ทำผลงานทางวิชาการ โดยจัดชั่วโมงให้ลดน้อยลงเหลือประมาณ 15-16 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อที่จะมีเวลาในการจัดทำผลงาน”

2) ควรจัดแบ่งงานตามความสามารถ และความเหมาะสม มีความดีในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ครูที่สอนตรงตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมาจะสามารถทำผลงานทางวิชาการได้มากกว่าครูที่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา”

“ผู้บริหารควรจัดให้ข้าราชการครูได้ทำงานตรงตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้าราชการครูได้มีเวลาในการสร้างสรรค์ พัฒนางาน และสามารถทำเป็นผลงานทางวิชาการได้”

3) ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนใกล้บ้าน มีความดีในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“การที่อยู่โรงเรียนใกล้บ้าน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และประหยัดเวลา มีเวลาการปฏิบัติหน้าที่ได้มากยิ่งขึ้น และทำให้ไม่เครียดต่อการเดินทาง”

“ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนใกล้บ้าน เพื่อที่จะได้มีเวลาทุ่มเทในการทำงานให้กับโรงเรียน และสามารถนำไปเป็นผลงานทางวิชาการได้อีกด้วย”

4. ด้านกระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. มีความดีในการตอบ 14 คิดเป็นร้อยละ 28.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 6 ประเด็น เรียงตามลำดับความดีได้ดังนี้

1) ควรตรวจประเมินให้ได้มาตรฐาน และเป็นแนวทางเดียวกัน มีความดีในการตอบ 5 คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การประเมินผลงานทางวิชาการของผู้ตรวจประเมิน ชี้ดความคิดเห็นของตนเอง เป็นใหญ่ และทำให้ข้าราชการครูไม่ผ่านการประเมิน ซึ่งทำให้ครูไม่อยากทำผลงานทางวิชาการ ดังนั้นควรตรวจประเมินให้ได้มาตรฐาน และเป็นแนวทางเดียวกัน โดยไม่ใช้ความคิดเห็นของผู้ตรวจเป็นใหญ่ในการประเมิน”

“การตรวจประเมินของกรรมการ ควรยึดเกณฑ์ในการประเมินความชำนาญการ และผลงานทางวิชาการตามที่ ก.ค. กำหนด เพื่อให้การประเมินในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้มาตรฐาน และเป็นแนวทางเดียวกัน”

2) ควรกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลงานให้เร็วกว่าเดิม มีความถี่ในการตอบ 4 คิดเป็นร้อยละ 8.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ควรกำหนดระยะเวลาในการประเมินให้เร็วกว่าเดิม ผู้ทำผลงานจะได้ไม่ต้องรอคอยผลนานเกินไป”

“ในบางสาขาวิชาที่มีผู้ส่งผลงานมาก ควรมีการวางแผนในเรื่องเวลาในการตรวจประเมินให้กระชับ รัดกุม และสามารถตอบผู้เสนอขอได้”

“การตรวจประเมินผลงานของ ก.ค. นั้นมีการกำหนดระยะเวลา แต่ในทางปฏิบัติจริงบางสาขาไม่สามารถตรวจประเมินให้ทันตามกำหนด ก็ควรใช้หลักในการบริหารและการจัดการที่เหมาะสม”

3) ควรเพิ่มกรรมการผู้ประเมิน และเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“ก.ค. ตรวจผลงานล่าช้ามาก ทำให้ครูเกิดความกังวลใจ ดังนั้นควรเพิ่มกรรมการให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้ตรวจประเมินได้เร็วและมีประสิทธิภาพ”

“ก.ค. ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการในสาขาวิชาที่มีผลงานมาก ให้มีความเหมาะสม”

4) ควรแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วเป็นผู้ประเมิน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การที่ให้ครูผ่านอาจารย์ 3 แล้วเป็นผู้ประเมินและเป็นครูโรงเรียนเดียวกัน เพื่อจะได้รู้สภาพการทำงานของครูผู้สอนอย่างแท้จริง และได้ประเมินตามสภาพความเป็นจริง”

5) ควรให้ข้าราชการครูในโรงเรียนเดียวกันเป็นผู้ประเมิน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การประเมินควรให้ครูในโรงเรียนเดียวกันเป็นผู้ประเมิน เพื่อว่าจะได้รู้สภาพการทำงานของครูผู้สอนอย่างแท้จริง และจะได้ประเมินตามสภาพความเป็นจริง”

6) ควรมีการตรวจสอบการรับจ้างทำผลงาน มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“มีการจ้างทำผลงานทางวิชาการ ผู้ที่จ้างผู้อื่นทำให้โดยมากมักจะผ่าน ส่วนครูที่ตนเองมักจะไม่ว่าน ดังนั้นจึงควรมีการตรวจสอบการรับจ้างทำผลงาน เมื่อตรวจสอบพบว่าจ้างทำก็ต้องถอดถอนไม่ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้”

5. ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. มีความถี่ในการตอบ 13 คิดเป็นร้อยละ 26.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แยกเป็นประเด็นย่อยได้ 3 ประเด็น เรียงลำดับความถี่ได้ดังนี้

1) ควรลดจำนวนผลงานที่ส่งให้ ก.ค. ประเมิน มีความถี่ในการตอบ 6 คิดเป็นร้อยละ 12.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ปริมาณผลงานทางวิชาการน่าจะส่งเฉพาะที่จำเป็น เช่น แผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และสื่อ”

“ปริมาณการส่งผลงานควรลดจำนวน เนื่องจากการทำผลงานนั้นต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายมาก ควรจะเลือกส่งเฉพาะที่จำเป็นและที่สำคัญ ๆ เท่านั้น”

2) ควรลดขั้นตอนในการจัดส่งผลงาน มีความถี่ในการตอบ 5 คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ครูที่ทำผลงานน่าจะให้นำผลงานไปส่งด้วยตนเองพร้อมมีหนังสือแนส่งไปด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดในการจัดส่งผลงาน”

“การจัดส่งผลงานควรลดขั้นตอนให้น้อยลง เพื่อเป็นการประหยัดเวลา และทำให้การประเมินสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น”

3) ควรใช้หลักเกณฑ์ที่แน่นอนไม่ปรับเปลี่ยนครั้ง มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น:-

“ก.ค. ไม่ควรปรับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ บ่อยมาก จะทำให้ครูเกิดความเบื่อ ไม่อยากทำผลงาน เพราะต้องเสียเวลา และค่าใช้จ่าย”

“การที่เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และวิธีการฯ บ่อย ๆ ทำให้ครูไม่มีกำลังใจที่จะทำผลงานทางวิชาการต่อไป”

6. ด้านที่ปรึกษา มีความถี่ในการตอบ 9 คิดเป็นร้อยละ 18.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 3 ประเด็น เรียงตามลำดับนี้ได้ดังนี้

1) ควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู มีความถี่ในการตอบ 6 คิดเป็นร้อยละ 12.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“การจัดอบรมให้ครูเป็นการกระตุ้นให้เกิดความรู้ และเกิดความอยากทำผลงานทางวิชาการ”

“โรงเรียนควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการแก่ครู เพื่อเป็นแนวคิดในการจัดทำผลงานของแต่ละหมวดวิชา”

“ควรจัดวิทยากรมาให้ความรู้ แนะนำขั้นตอนให้ชัดเจน เพราะครูจะได้เกิดความเข้าใจถึงวิธีการเขียนผลงาน”

2) ควรมีการจัดอบรมวิทยากร เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ที่เป็นแนวทางเดียวกัน มีความถี่ในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“วิทยากรบางท่านแนะนำเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ที่ผิด ๆ หรือไม่ทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจาก ก.ค. เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักเกณฑ์บ่อยครั้ง ทำให้วิทยากรตามไม่ทัน ดังนั้นจึงควรจัดอบรมวิทยากร”

“ควรจะมีการจัดอบรมวิทยากรหลักในระดับกรมและจังหวัด เพื่อให้วิทยากรสามารถไปขยายผลเป็นแนวทางเดียวกัน”

3) วิทยากรควรให้การอบรมอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง มีความถี่ในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“วิทยากรน่าจะไปทุกโรงเรียน เพราะบางโรงเรียนวิทยากรไม่เคยไปให้ความรู้เลย ครูจึงไม่มีความรู้ด้านการทำผลงานทางวิชาการ”

7. แหล่งค้นคว้า มีความดีในการตอบ 9 คิดเป็นร้อยละ 18.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 3 ประเด็น เรียงตามลำดับความดีได้ดังนี้

1) โรงเรียนมัธยมศึกษา กับสำนักงาน ก.ค. ควรทำโครงการจัดรวบรวมผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติอาจารย์ 3 แล้ว ให้ครูเป็นตัวอย่าง มีความดีในการตอบ 5 คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงาน ก.ค. จัดส่งผลงานทางวิชาการที่ผ่านแล้ว ไปจัดไว้ในห้องสมุด เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า”

“โรงเรียนควรจัดรวบรวมผลงานของครูที่ได้อาจารย์ 3 ตามโรงเรียนต่าง ๆ ในสาขาวิชาที่น่าสนใจมาเก็บรวบรวมไว้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า”

“โรงเรียนควรทำโครงการรวบรวมผลงานทางวิชาการทุกสาขาวิชา โดยขอความร่วมมือจากสำนักงาน ก.ค. เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า”

2) ควรจัดทำรายชื่ออาจารย์ 3 เพื่อขอคำแนะนำปรึกษา มีความดีในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ไม่รู้ว่าข้าราชการครูที่ได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 สาขาวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอยู่ในโรงเรียนใดบ้าง ซึ่งจะสะดวกในการไปติดต่อขอคำแนะนำปรึกษา และขอคู่มือตัวอย่างผลงาน”

“ผู้บริหารควรร่วมกับสำนักงาน ก.ค. ทำรายชื่อข้าราชการครูที่ผ่านการอนุมัติอาจารย์ 3 จาก ก.ค. แล้ว ในทุกสาขาวิชา เพื่อให้ครูได้ติดต่อขอคำแนะนำจากข้าราชการครูที่ผ่านการอนุมัติอาจารย์ 3 แล้ว”

3) ควรค้นคว้าในช่วงปิดภาคเรียน มีความดีในการตอบ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ห้องสมุดเปิดทำการในเวลาราชการ ครูที่สนใจทำผลงานจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการค้นคว้า และทำผลงานในช่วงปิดภาคเรียน”

“การทำผลงานของข้าราชการครูนั้นจะสะดวก ก็คือในช่วงปิดภาคเรียน เพราะจะได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากห้องสมุดได้สะดวก”

8. ด้านการเงิน มีความดีในการตอบ 8 คิดเป็นร้อยละ 16.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแยกเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น เรียงลำดับความดีได้ดังนี้

1) ควรจัดตั้งกองทุนในการจัดทำผลงาน มีความดีในการตอบ 7 คิดเป็นร้อยละ 14.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“ในภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบันครูซึ่งมีรายได้น้อย แต่มีความประสงค์จะทำผลงาน และรักความก้าวหน้าในอาชีพครู โรงเรียนควรมีกองทุนให้ครูได้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ”

“โรงเรียนควรสนับสนุนด้านการเงิน อาจตั้งเป็นกองทุนโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย”

“การทำผลงานต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นควรตั้งกองทุนสำหรับให้ครูได้กู้ยืมเพื่อทำผลงานในอัตราดอกเบี้ยต่ำ”

“ควรจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ เพื่อให้การช่วยเหลือสำหรับครูที่จะทำผลงานทางวิชาการ”

2) ควรมีการปรับบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูให้สูงขึ้น มีความดีในการตอบ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวอย่างของคำตอบในประเด็นนี้ เช่น :-

“อาชีพครูไม่มีรายได้เสริมนอกจากเงินเดือน แต่เงินเดือนของข้าราชการครูน้อย ไม่เพียงพอจากรายจ่าย ทำให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีหนี้สินมาก ดังนั้นควรมีการปรับบัญชีเงินเดือน”

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ซึ่งเคยมีประสบการณ์ในการจัดทำผลงานทางวิชาการและได้รับการพิจารณาอนุมัติจาก ก.ค. มาแล้ว ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้นำไปพิจารณาหาทางส่งเสริมการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมายเฉพาะเป็น 2 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้ดำเนินการในกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 50 เขต มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร 8 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 85 โรงเรียน
2. ประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ถือตามสถิติในปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียน ทั้งหมด 85 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครูทั้งหมด 11,547 คน ในจำนวนนี้มีข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 ของข้าราชการครูทั้งหมด

3. เนื้อหาของการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยแยกเนื้อหาเป็น 2 ประเด็น ตามความมุ่งหมายของการศึกษา คือ

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ 3
- 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ 3

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ได้เจาะจงเฉพาะข้าราชการครูที่ได้เคยจัดทำผลงานทางวิชาการ และได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 50 คน การที่กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่านี้ น่าจะเป็นจำนวนที่ให้ความคิดเห็นได้เพียงพอกับข้อมูลที่ต้องการ เพราะข้าราชการครูเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์ย่อมจะทราบปัญหาของการจัดทำผลงานรวมทั้งสามารถให้ข้อเสนอแนะในการทำผลงานได้ถูกต้องตามความเป็นจริง

2) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 50 โรงเรียน และจับสลากชื่อข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 จากโรงเรียนดังกล่าว โรงเรียนละ 1 คน จะได้ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

3) รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แยกเป็นข้าราชการครูชาย 17 คน หญิง 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และ 66.00 ตามลำดับ เมื่อแยกตามกลุ่มอายุ แยกเป็นกลุ่มอายุน้อย คือ ต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 กลุ่มอายุระดับกลาง คือ ระหว่าง 40 - 50 ปี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และกลุ่มอายุมาก คืออายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นวุฒิปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 วุฒิสองวุฒิปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 ส่วนวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มี

เมื่อแยกตามตำแหน่งปัจจุบัน แยกเป็นข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 มี 48 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 ที่เหลืออีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 รับเงินเดือนในระดับ 9 เมื่อแยกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ

74.00 ดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ดำรงตำแหน่งระหว่าง 5 - 10 ปี ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง สูงกว่า 10 ปี ไม่มี

การเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลผ่านทางโรงเรียน โดยนำแบบสอบถามไปฝากไว้กับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือมอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ 3 ในโรงเรียนนั้นๆ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาตอบ 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ไปขอรับแบบสอบถามคืน การเก็บข้อมูลใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2541 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2541 รวมเวลา 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงที่ละข้อด้วยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ และข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ จึงทำการวิเคราะห์โดยจำแนกความคิดเห็นออกตามเนื้อหา (Content Analysis) และนำเนื้อหาเดียวกันรวมไว้ด้วยกัน ส่วนเนื้อหาที่ต่างออกไปแยกไว้ต่างหาก แล้วทำการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ของความคิดเห็นในแต่ละเนื้อหา คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ของความถี่แต่ละข้อ โดยถือจำนวนคำตอบทั้งหมดเป็นจำนวนเต็ม 100 % แล้วเรียงลำดับความคิดเห็นตามความถี่ (Ranking) จากมากไปหาน้อยตามลำดับ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ มี 9 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่ในการตอบ ดังนี้

- 1) ปัญหาด้านเวลา ได้แก่ ต้องรับผิดชอบหน้าที่การงานของโรงเรียนหลายอย่าง ชั่วโมงสอนมาก มีภาระหน้าที่ทางบ้านมาก และต้องเสียเวลาไปกับการเดินทาง
- 2) ปัญหาด้านการเงิน ได้แก่ เงินเดือนน้อย และรายได้ไม่พอกับรายจ่าย
- 3) ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ ไม่ได้รับการสนับสนุนในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ผู้บริหารขาดคุณธรรม ใจคอคับแคบ ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงาน และผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารงาน
- 4) ปัญหาเกี่ยวกับที่ปรึกษา ได้แก่ ที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ บางสาขาวิชาหาที่ปรึกษายาก ผู้เชี่ยวชาญต่างสาขาไม่สามารถให้คำแนะนำได้ ขาดที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง วิทยากรบางท่านขาดความชัดเจนในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. และวิทยากรให้คำแนะนำไม่เหมือนกัน
- 5) ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งค้นคว้า ได้แก่ เอกสารและแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีน้อย เอกสารประกอบการค้นคว้าไม่ทันสมัย ห้องสมุด ก.ค. คับแคบและไม่ได้รวบรวมผลงานให้เป็นระเบียบ ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาไม่อำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลภายนอก ห้องสมุดเปิดบริการเฉพาะในเวลาราชการ และแหล่งค้นคว้าอยู่ห่างไกลไม่สะดวกต่อการเดินทาง
- 6) ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ได้แก่ หลักเกณฑ์มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และมีหลายขั้นตอน หลักเกณฑ์และวิธีการไม่กระจ่างชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่บ่อยๆ และหลักเกณฑ์บางข้อมีความยุ่งยาก
- 7) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. ได้แก่ การตรวจผลงานล่าช้าเกินไป ส่งผลงานไปแล้วไม่ทราบความเคลื่อนไหวว่าถึงขั้นตอนใด ไม่มั่นใจว่าการตรวจผลงานมีมาตรฐานที่แน่นอน ส่งแล้วไม่มีหลักฐานในการรับ-ส่งเอกสาร การตรวจประเมินบางวิชาเข้มงวดเกินไป หรือบางวิชาปล่อยเกินไป และระบบการจัดเก็บเอกสารผลงานทางวิชาการของสำนักงาน ก.ค. ไม่ดีพอ
- 8) ปัญหาด้านการลงทุน ได้แก่ เสียค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ค่อนข้างสูง และเสียค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสารค่อนข้างมาก
- 9) ปัญหาด้านสุขภาพ ได้แก่ มีโรคประจำตัว และสุขภาพไม่แข็งแรง

2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ มี 8 ประเด็น ดังนี้

- 1) ด้านผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ ควรอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ควรส่งเสริมในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ควรตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดทำผลงาน ควรกระตุ้นให้ครูจัดทำผลงาน ควรจัดทำโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ และเปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาดูงาน
- 2) ด้านการลงทุน ได้แก่ ครูควรมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนควรเอื้อเครื่องมืออุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดทำสื่อ คอมพิวเตอร์ และเครื่องถ่ายเอกสาร ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง และโรงเรียนควรมีสวัสดิการให้ครูกู้ยืมเงินในการจัดทำผลงาน
- 3) ด้านเวลา ได้แก่ ควรจัดชั่วโมงสอนให้เหมาะสม ควรจัดแบ่งงานตามความสามารถและความเหมาะสม และควรเปิดโอกาสให้ครูได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนใกล้บ้าน
- 4) ด้านกระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. ได้แก่ ควรตรวจประเมินให้ได้มาตรฐานและเป็นแนวทางเดียวกัน ควรกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลงานให้เร็วกว่าเดิม ควรเพิ่มกรรมการผู้ประเมินและเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้มากขึ้น ควรแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วเป็นผู้ประเมิน ควรให้ครูในโรงเรียนเดียวกันเป็นผู้ประเมิน และควรมีการตรวจสอบการรับจ้างทำผลงานทางวิชาการ
- 5) ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ได้แก่ ควรลดจำนวนผลงานที่เสนอ ก.ค. ควรลดขั้นตอนในการจัดส่งผลงาน และควรใช้หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ที่แน่นอน ไม่ปรับเปลี่ยน
- 6) ด้านที่ปรึกษา ได้แก่ ควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง โดยเน้นในสาขาวิชาที่ครูสนใจ และควรมีการจัดอบรมวิทยากรเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. ที่เป็นมาตรฐานและเป็นแนวทางเดียวกัน
- 7) ด้านแหล่งค้นคว้า ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา กับสำนักงาน ก.ค. ควรมีโครงการจัดรวบรวมผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติอาจารย์ 3 แล้วให้ดูเป็นตัวอย่าง ควรจัดทำรายชื่ออาจารย์ 3 เพื่อขอคำแนะนำปรึกษา และควรค้นคว้าในช่วงปิดภาคเรียน
- 8) ด้านการเงิน ได้แก่ ควรจัดตั้งกองทุนในการจัดทำผลงานทางวิชาการ และควรมีการปรับบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูให้สูงขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้มาจากข้อมูลสถิติจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามเพศ เขตการศึกษา กรุงเทพมหานคร (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2539: 118) พบว่า เพศชายมีจำนวน 3,723 คน ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 10,240 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ประกอบกับเพศหญิงมีความชำนาญและอดทนในการจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นอย่างมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ แหวนหล่อ (2537: 140) ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ในด้านของอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ในอาชุนะดับกลางคือ ระหว่าง 40-50 ปี เนื่องจากเป็นผู้ที่มีฐานะทางครอบครัวมั่นคงกว่าในระยะแรก คืออายุต่ำกว่า 40 ปีลงมา และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า รวมทั้งหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนดเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ กล่าวคือจะต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ศิริพัฒนกุลขจร (2539: 91) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการการนิเทศของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี เกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 พบว่า อาจารย์ 2 ระดับ 6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี

ในด้านวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี เนื่องจากการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูในปัจจุบันนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ ส่วนผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีได้ศึกษาเพิ่มเติมตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อปรับคุณวุฒิให้ได้ในระดับปริญญาตรีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ แหวนหล่อ (2537: 140) ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับสมพร ศิริพัฒนกุลขจร (2539: 91) พบว่า อาจารย์ 2 ระดับ 6 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

ในการดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 มากกว่าอาจารย์ 3 ที่ได้รับเงินเดือนในระดับ 9 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่ผ่านการอนุมัติตำแหน่งอาจารย์ 3 จาก ก.ค. มีปริมาณมากกว่าอาจารย์ 3 ที่ได้รับเงินเดือนในระดับ 9 และผู้ที่ได้อาจารย์ 3 รับเงินเดือนในระดับ 9 จะต้องผ่านการดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด

ในด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่อยู่ในระยะเวลาดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี เนื่องจากในระยะเริ่มแรกที่ ก.ค. เปิดโอกาสให้ขอตำแหน่งอาจารย์ 3 ข้าราชการครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด และยังไม่มีการตื่นตัวเท่าที่ควร แต่ในช่วงระยะหลังนั้น ก.ค. และกรมเจ้าสังกัดได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการอบรมเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการมากขึ้น ทำให้มีผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 มากขึ้น ข้าราชการครูจึงตื่นตัวในการขอตำแหน่งอาจารย์ 3 เพิ่มมากขึ้น

2. ปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

✓ 1) การทำผลงานทางวิชาการเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาในการทำเป็นอย่างมาก ดังนั้น ปัญหาเกี่ยวกับเวลาจึงเป็นปัญหาสำคัญของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในเรื่องของความรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงานมีหลายอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพร ศิผดุง (2536: 91) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาการขอเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูต้องอบรม ปกครอง ดูแลแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนอยู่เสมอ จำนวนชั่วโมงที่ได้รับมอบหมายเกินกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในการบริหารการศึกษา และจำนวนกลุ่มประสบการณ์ที่ได้รับมอบหมายเกินกว่า 3 กลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2532: 45) ที่ศึกษาเรื่องสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู พบว่า ข้าราชการครู ราชการการสอน สอนสัปดาห์ละ 20-30 ชั่วโมง ปฏิบัติงานส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมงและใช้เวลาเตรียมการสอนสัปดาห์ละ 1-3 ชั่วโมง

2) ปัญหาด้านการเงินเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมีเงินเดือนน้อยและรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้มีค่าครองชีพสูงขึ้น สินค้าราคาแพงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสันติศิริ บัวเกษ (2537: 97) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดผลงานทางวิชาการ เพื่อขอตำแหน่งอาจารย์ 3 ของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการสูงสุด ได้แก่ ขาดเงินงบประมาณในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณี จักนุติ (2541: 94) ที่ศึกษาปัญหาการทำผลงานทางวิชาการของ

ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ศึกษานิเทศก์มี ปัญหาการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการคือ ขาดงบประมาณที่จะใช้ในการพิมพ์

3) ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร คือ ผู้บริหารไม่สนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการ อาจ เนื่องจาก ครูใช้เวลาราชการบางส่วนมาทำผลงานทางวิชาการทำให้เสียเวลาในการจัดการเรียน การสอน และมีผลกระทบโดยตรงต่อผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เอี่ยมงาม (2532: 100) ที่ศึกษาเรื่องสาเหตุการไม่เสนอขอเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท พบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาการ จัดทำผลงานทางวิชาการประการหนึ่งคือ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับสูง

✓ 4) การทำผลงานทางวิชาการต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในการทำเป็นอย่างมาก ซึ่ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะมีปัญหาในเรื่องข้าราชการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำ ผลงานทางวิชาการ อันเนื่องมาจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขามีน้อย และไม่เข้าใจวิธีการที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ เอี่ยมงาม (2532: 41) ที่ศึกษาเรื่องสาเหตุการไม่เสนอขอ เพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท พบว่า ข้าราชการครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนัก งานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธีพร ดีผดุง (2536: 93) ศึกษาปัญหาการขอเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการฯ จึงเป็นเหตุให้ไม่อยากเสนอขอเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3

5) ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งค้นคว้า ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง สำหรับกลุ่มตัว อย่างโดยเฉพาะในเรื่องของเอกสาร พบว่า เอกสารและแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีน้อย ทั้งนี้เนื่องจากผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. มีเป็นจำนวนน้อย และแหล่งค้นคว้า ต่าง ๆ มีงบประมาณค่อนข้างจำกัดในการจัดหาหนังสือ ตำรา วารสาร และเอกสารผลงานทาง วิชาการที่ต้องการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหาญ รังสิมันต์ (2536: 112) ที่ศึกษาปัญหาและ แนวทางการแก้ปัญหาเพื่อการจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สังกัดกรมการฝึกหัดครู พบว่า ห้องสมุดในวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังขาดหนังสือ ตำรา วารสาร และ เอกสารทางวิชาการที่ต้องการใช้อีกมาก

6) ปัญหาด้านหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของก.ค. ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือหลักเกณฑ์ยุ่งยาก ซับซ้อนหลายขั้นตอนไม่กระจ่างชัดเจน เนื่องจากการทำผลงานทางวิชาการมี หลักเกณฑ์อยู่หลายขั้นตอน จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการทำผลงาน ซึ่งศิริราช อำไพภักดิ์

(2533) กล่าวว่าข้าราชการครูส่วนใหญ่ไม่ทราบหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ถึงแม้ว่าจะผ่านการอบรม แต่ก็ไม่สามารถเสนอขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิ จักบุศิ (2540: 95) ที่ศึกษาปัญหาการทำผลงานทางวิชาการของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า หลักเกณฑ์และวิธีการในการเสนอผลงานทางวิชาการที่ ก.ค. กำหนดมีความยุ่งยากหลายขั้นตอน

7) กระบวนการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. เป็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างพบเป็นส่วนมาก โดยเฉพาะการตรวจผลงานล่าช้าเกินไป เนื่องจากการทำงานของคณะกรรมการพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. ต้องประเมินผลงานกันอย่างละเอียดรอบคอบ และมีหลายขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริพร ดีผดุง (2536: 92) ที่ศึกษาปัญหาการขอเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เวลานานเกินไป และขั้นตอนในการเสนอคำขอมีหลายขั้นตอน

8) ปัญหาด้านการลงทุน สำหรับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านของค่าใช้จ่าย คือ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ แหวนหล่อ (2537: 155) ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่สามารถพิมพ์ผลงานทางวิชาการได้ด้วยตนเองจึงต้องจ้าง ซึ่งเป็นการเสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนขาดงบประมาณที่จะใช้ในการพิมพ์

9) ปัญหาด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการมีโรคประจำตัว เช่น โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ จึงทำให้เกิดปัญหาสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงได้ เนื่องจากข้าราชการครูส่วนใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี เป็นวัยที่สุขภาพร่างกายเริ่มเสื่อมโทรม อันเป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ซึ่ง สอดคล้องกับรัชนิกรณ์ ภูกร (2539: 73) ที่กล่าวว่าผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่ของอวัยวะในระบบต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ระบบโครงกระดูกและกล้ามเนื้อ ระบบการไหลเวียนเลือด ระบบการขับถ่าย และระบบภูมิคุ้มกัน ซึ่งเป็นผลมาจากขบวนการเสื่อมทางกายภาพและชีวภาพ เนื่องจากอายุที่เพิ่มขึ้น ความเสื่อมสภาพที่เกิดขึ้นตามอายุ มีผลทำให้เกิดอาการผิดปกติ หรือเกิดโรคต่าง ๆ ตามมา

3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

1. การทำผลงานทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้บริหาร คือ ควรอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำผลงาน เนื่องจากจะสามารถช่วยให้การทำผลงานทางวิชาการเป็นไปด้วยความสะดวกราบรื่นมากยิ่งขึ้น

2. ในด้านการลงทุน กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะในเรื่องควรมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ และช่วยให้การลงทุนน้อยลง รวมทั้งโรงเรียนควรเอื้อเพื่อเกี่ยวกับเครื่องมือต่าง ๆ ให้มากขึ้น

3. เรื่องเวลาเป็นสิ่งสำคัญในการทำผลงานทางวิชาการเป็นอย่างมาก ดังนั้นควรจัดชั่วโมงสอนให้เหมาะสม และจัดแบ่งงานตามความสามารถของผู้สอน เนื่องจากจะช่วยให้ผู้สอนมีเวลาในการทำผลงานมากขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างเต็มที่

4. การพิจารณาประเมินผลของ ก.ค. เป็นกระบวนการที่มีความยุ่งยากสลับซับซ้อน ใช้ระยะเวลาในการประเมินนานเกินไป ควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสม การประเมินผลงานของ ก.ค. ควรเป็นมาตรฐานและอยู่ในแนวทางเดียวกัน เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้รับการประเมิน

5. หลักเกณฑ์และวิธีการฯ ของ ก.ค. กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าควรลดจำนวนผลงานทางวิชาการให้น้อยลง รวมทั้งควรลดขั้นตอนในการจัดส่งผลงาน เนื่องจากจะช่วยให้ครูมีกำลังใจในการทำผลงานมากขึ้น และมีเวลาในการทำผลงานได้ละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลดีแก่ครู และผู้ตรวจประเมินผลงานอีกด้วย

6. ในด้านที่ปรึกษาสำหรับผู้ทำผลงานทางวิชาการ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ทำผลงานประสบความสำเร็จในการทำผลงานด้วยดี และราบรื่นมากขึ้น ดังนั้นจึงควรจัดหาวิทยากรหรือที่ปรึกษามาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันอย่างทั่วถึง

7. สำหรับแหล่งค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ เป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้จัดทำผลงานได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางที่ดีในการทำผลงานต่อไป โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับสำนักงาน ก.ค. ควรจะมีโครงการจัดรวบรวมผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติอาจารย์ 3 จาก ก.ค. แล้ว เพื่อคูเป็นตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า

8. ด้านการเงิน นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการช่วยให้การทำผลงานประสบความสำเร็จประการหนึ่ง เนื่องจากจะช่วยให้ครูมีความสามารถในการค้นคว้าและศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งจากสถาบันอุดมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ หรือวิทยากรผู้ให้การอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการทำผลงาน ตลอดจนเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปแนวทางในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

1. กรมสามัญศึกษา ควรจัดอัตรากำลังในแต่ละสถานศึกษาให้เหมาะสม เพื่อจะได้ลดจำนวนชั่วโมงสอนของครูให้พอดีหรือมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด
2. กรมสามัญศึกษา ควรให้ความรู้แก่ข้าราชการครูในสังกัด โดยจัดการฝึกอบรมหรือจัดสัมมนาให้ข้าราชการครูทราบหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำผลงานทางวิชาการหรืออาจขอความร่วมมือจากสำนักงาน ก.ค. จัดวิทยากรไปให้ความรู้ หรือตั้งผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ประจำกรม เพื่อเป็นที่ปรึกษาในด้านการจัดทำผลงานทางวิชาการแก่ข้าราชการครูในสังกัด
3. กรมสามัญศึกษาและสำนักงาน ก.ค. ควรได้กำหนดระยะเวลาและขั้นตอนในการอบรมจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูที่เป็นมาตรฐาน และเป็นแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัย เพื่อหาวิธีการฝึกอบรมที่สามารถเพิ่มศักยภาพของข้าราชการครูในการทำผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผลงานวิจัย พบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ และข้าราชการครูบางส่วนเข้าอบรมการจัดทำผลงานทางวิชาการแล้ว ก็ไม่สามารถทำผลงานทางวิชาการได้
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการครูที่ผ่านการประเมินตำแหน่งผลงานทางวิชาการจาก ก.ค. แล้วว่าได้นำผลงานทางวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง หรือไม่ อย่างไร
3. ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจแหล่งข้อมูลด้านความรู้ เทคนิค และนวัตกรรม ที่ข้าราชการครูจะสามารถนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการ และพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ขาดแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า
4. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากรในเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบข้อมูลจำกัด จึงควรมีการวิจัยทำนองนี้ในเขตการศึกษาอื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการข้าราชการครู,สำนักงาน. มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

_____. สภาพการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

_____. คู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการสำหรับข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

_____. “การทำผลงานทางวิชาการสำหรับข้าราชการครู,” เอกสารประกอบการสัมมนาตามโครงการวิทยากรผู้รู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

_____. หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูสายงานการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

_____. ชุดพัฒนาผลงานทางวิชาการข้าราชการครู เรื่องบทบรรยายการจัดทำผลงานทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ , 2535.

_____. คู่มือปฏิบัติงานการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2537 .

_____. หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาผลงานทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.

_____. รายงานผลการสำรวจข้อมูลข้าราชการครู กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

_____. ทางก้าวหน้าของข้าราชการครูสายผู้สอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2539 .

รัชนีภรณ์ ภู่อกร. สุขภาพผู้สูงอายุ. พิษณุโลก : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก, 2539.

วรรณิ จักนุติ. ศึกษาปัญหาการทำผลงานทางวิชาการของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

วิวัฒน์ แหวนหล่อ. การศึกษากระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัดสำเนา.

ศิริราช อำไพภักดิ์. “หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าสู่ตำแหน่ง,” มิตรครู, 32(14-18) : กรกฎาคม-กันยายน, 2533.

ศรีสมบัติ ภูมิเชิ่ว. การทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2536. อัดสำเนา.

ศึกษาริการ,กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2545). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.

สงคราม หิรัญเขว้า. ความต้องการความช่วยเหลือในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

สมชาย พันธุ์ควนิษฐ์. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อขอเลื่อนเป็นระดับ 7 ของข้าราชการครู สายงานการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. อัดสำเนา.

สมพร ศิริพัฒนกุลขจร. การศึกษาความต้องการการนิเทศของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539. อัดสำเนา.

สมบูรณ์ ดันยะ. รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการสร้างผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู ในจังหวัดนครราชสีมา. ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครุนครราชสีมา, 2535. อัดสำเนา.

สมศักดิ์ เอี่ยมงาม. สาเหตุการไม่เสนอขอเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2532. อัดสำเนา.

- สันตศิริ บัวเกษ. ปัญหาและแนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่ง
อาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2537. อัดสำเนา.
- สุธีพร คีฬคง. ปัญหาการขอเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู ตำแหน่ง
อาจารย์ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุปราณี นฤนาทนโรดม. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนด
ตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2538. อัดสำเนา.
- หาญ รังสิมันต์. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์
ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สังกัดกรมการศึกษาคู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- Ebel, R.L. In-Service of Teacher. Encyclopaedia of Educational
 Research. New York : Gimand Company, 1969.
- Pollock, Thomas Clark. Learning Together. New York :Macmillan, 1959.
- Richman, A.J. Organization Climate among Education in a State Educational Government
Sub Unit. New York : Columbia University Teachers College, 1987.

ภาคผนวก

ที่ ทม 1007/ 4111

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายสมาน ราชบุรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ และ ดร.บุญลือ ทองอยู่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากข้าราชการครู โดยขออนุญาตให้ข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 3 ตอนแบบสอบถามการศึกษาค้นคว้า และข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครู ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2541

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสมาน ราชบุรี ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ
ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. จากการศึกษาสถิติข้อมูลข้าราชการครูสายงานการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร (เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร) ปีการศึกษา 2541 พบว่า มีจำนวนข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 85 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้นเพียง 287 คน เท่านั้น จากจำนวนข้าราชการครูสายงานการสอนทั้งหมด 11,547 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 ซึ่งนับว่าข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 3 มีจำนวนค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนข้าราชการครูสายงานการสอนที่มีอยู่ทั้งหมด แสดงว่าการเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวน่าจะมีปัญหาอุปสรรคสะกิดกัน อยู่มาก ความจริงแล้ว ถ้าดูจากสถิติควรจะมีข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 มากกว่านี้

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ได้รับการกำหนด ตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เคยขอกำหนด ตำแหน่งอาจารย์ 3 และจัดทำผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาก่อน น่าจะทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี

2. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครู ผู้ดำรง ตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อน ตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร จึงขอความ กรุณาจากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถาม โดยให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดทำผลงานทางวิชาการให้มี

ประสิทธิภาพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 40 ปี

() ระหว่าง 41 – 50 ปี

() 51 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่งในปัจจุบัน

() ตำแหน่งอาจารย์ 3

() ตำแหน่งอาจารย์ 3 รับเงินเดือนในระดับ 9

5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3

() ต่ำกว่า 5 ปี

() ระหว่าง 5 - 10 ปี

() สูงกว่า 10 ปี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมาน ราชบุรี
เกิด	30 พฤศจิกายน 2494
สถานที่เกิด	อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	82 / 98 หมู่ 1 ซอยประชาอุทิศ ถนนสรงประภา แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองมาตรฐานตำแหน่งที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล 6
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2513	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2515	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2542	สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

**การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ
ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร**

**บทคัดย่อ
ของ
สมาน ราชบุรี**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
พฤษภาคม 2542**

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงาน เพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 50 คน สุ่มมาจากข้าราชการครูทั้งหมด 287 คน ซึ่งเคยจัดทำผลงานทางวิชาการ และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว แบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ ใช้เวลาเก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2541 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจำแนกความคิดเห็นออกตามเนื้อหา ทำการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ และเรียงตามลำดับความถี่

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำแนกได้ 9 ประเด็นปัญหา เรียงตามลำดับความถี่ในการตอบ ดังนี้

1) ปัญหาด้านเวลา ครูไม่มีเวลาในการทำผลงานทางวิชาการ เพราะงานรับผิดชอบในโรงเรียนมีหลายอย่าง มีชั่วโมงสอนมาก มีภาระหน้าที่ทางบ้านมาก และต้องเสียเวลากับการเดินทาง

2) ปัญหาด้านการเงิน การทำผลงานทางวิชาการต้องใช้เงินมาก ครูมีเงินเดือนน้อย และมีรายจ่ายมาก

3) ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัด ครูไม่ได้รับการสนับสนุนในการทำผลงานทางวิชาการ ปัญหาส่วนตัวของผู้บริหาร เช่น ขาดคุณธรรม ใจคอคับแคบ ไม่เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ และขาดวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน

4) ปัญหาเกี่ยวกับที่ปรึกษา ขาดที่ปรึกษา ที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ บางสาขาหาที่ปรึกษายาก วิทยากรบางท่านขาดความชัดเจนในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการ ของ ก.ค. และวิทยากรให้คำแนะนำไม่เหมือนกัน

5) ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งค้นคว้า เอกสารและแหล่งข้อมูลสำหรับการค้นคว้ามีน้อย ไม่ทันสมัย ห้องสมุด ก.ค. คับแคบและไม่ได้รวบรวมผลงานให้เป็นระบบ ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาไม่อำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลภายนอก ห้องสมุดเปิดบริการเฉพาะในเวลาราชการ และแหล่งค้นคว้าอยู่ห่างไกล

6) ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ ของ ก.ค. มีความยุ่งยาก ซับซ้อน มีหลายขั้นตอน ไม่ชัดเจน และเปลี่ยนแปลงบ่อย

7) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของ ก.ค. การตรวจผลงานล่าช้า ส่งผลงานแล้วไม่ทราบความเคลื่อนไหวถึงขั้นตอนใด ไม่มั่นใจต่อมาตรฐานการตรวจผลงาน บางวิชา

เข้มงวดเกินไป หรือปล่อยเกินไป

8) ปัญหาด้านการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ และค่าถ่ายเอกสารค่อนข้างสูง

9) ปัญหาด้านสุขภาพ มีโรคประจำตัว และสุขภาพไม่แข็งแรง

2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการ จำแนกเป็น 8 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัด ควรอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูทำผลงาน ควรตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดทำผลงาน ควรจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำผลงานให้ครู และเปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาดูงาน

2) ด้านการลงทุน ครูควรมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ และมีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง โรงเรียนควรมีสวัสดิการให้ครูกู้ยืมเงินในการทำผลงาน

3) ด้านเวลา ควรจัดชั่วโมงสอนให้เหมาะสม ควรจัดแบ่งงานตามความสามารถ และควรเปิดโอกาสให้ครูได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนใกล้บ้าน

4) ด้านกระบวนการพิจารณาของ ก.ค. ควรตรวจประเมินให้ได้มาตรฐานและเป็นแนวทางเดียวกัน ควรกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลงานให้เร็วกว่าเดิม ควรเพิ่มกรรมการผู้ประเมินและเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้มากขึ้น ควรแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วเป็นผู้ประเมิน ควรให้ครูในโรงเรียนเดียวกันเป็นผู้ประเมิน และควรมีการตรวจสอบเรื่องจ้างผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ

5) ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการ ของ ก.ค. ควรลดจำนวนผลงานที่เสนอ ควรลดขั้นตอนในการจัดส่งผลงาน และควรใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่แน่นอนไม่ปรับเปลี่ยน

6) ด้านที่ปรึกษา ควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง ควรให้ความรู้แก่วิทยากรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ ของ ก.ค. เพื่อจะได้ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

7) ด้านแหล่งค้นคว้า สำนักงาน ก.ค. ควรจัดรวบรวมผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติแล้วไว้ให้ครูได้ศึกษา ควรจัดทำทำเนียบรายชื่ออาจารย์ 3 เพื่อขอคำแนะนำปรึกษา และควรสนับสนุนให้ครูได้ค้นคว้าในช่วงปิดภาคเรียน

8) ด้านการเงิน ควรจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการจัดทำผลงาน และควรมีการปรับบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูให้สูงขึ้น

A STUDY ON PROBLEMS AND ADVICES IN PRODUCING PAPERS
FOR ACADEMIC PROMOTION OF TEACHERS UNDER
THE BANGKOK GENERAL EDUCATION OFFICE

AN ABSTRACT
BY
SAMAN RATCHABURI

Presented in partial fulfillment of the requirement for
the Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1999

This research was a qualitative study aiming to investigate problems and advices in producing papers for academic promotion of teachers under the Bangkok General Education Office. The research subjects were 50 teachers randomly selected from the total number of 287 teachers who experienced in producing the paper and already appointed the academic position of Ajaru 3. Open – ended questionnaires were distributed to the subjects asking them to write about problems and advices they experienced in producing academic papers. The data had been collected during November and December 1998. The data were analyzed through content analysis, frequency distribution, percentage and ranking.

The research results were as follows :-

1. Problems on producing the academic papers could be classified into 9 categories :

1) Time problems. The teachers had limit time for doing the papers. They had many responsibilities with school tasks, heavy teaching load, many work to do at home and to spend a lot of time on travel.

2) Financial problems. It was quite expensive for doing the papers, where as the teachers got low pay and the cost of living was expensive.

3) Administrative and school problems. No supporting from school and administrative system in producing academic papers, included some personal problems of the administrators, i.e., some immoral quality, narrow – mindedness, jealousy and short vision.

4) Supervisory problems. Lack of academic supervisor, some of them were not qualified, very rare in some fields, some did not have knowledge about methods and regulations, and many different standard.

5) Resource problems. Documents and data were very few, out – of – date, no library space at the Teacher Commission Office and the documents were not in good system, unavailable of university library, library services opened only workdays and study sources were far away.

6) Regulation problems. The process were complicated and had many steps. Rules and regulations were not clear and to be changed so often. Some regulations

were hard to order.

7) Evaluating problems. The process was too slow, the teachers did not know what step they were at, did not trust the standards, some areas were too strict while some were too loose, and the document storage was not appropriated.

8) Investment problems. Typing and duplicating was very expensive.

9) Health problems. Some personal health problems.

2. Advices on producing academic papers. Could be classified into 8 categories.

1) Administrative body and schools. Tools and equipments should be supplied, doing academic papers should be supported, advisory committee should be set up, doing academic papers should be motivated, should have training and study visit should be allowed.

2) Investment. Teachers should have computer skills. Tools and equipments, such as, computers, zexing machines should be available in school. Teachers should have their own computers. Money loan for doing academic papers should be available.

3) Time. Providing appropriated teaching load, appropriated assignment and teachers should move to school near their home.

4) Evaluating process. The evaluation should be standardized, the process should take less time, committee members and officers should be more, teachers at the position of Ajarn 3 should be appointed evaluative committee, teachers in the same schools should be in the committee, and hiring other person doing the papers should be examined.

5) Rules and regulations of the Teacher Commission. The number of academic papers should be reduced, steps in the process should be less, and regulations and methods should be stable not be changed so often.

6) Consultant. Providing knowledge to teachers by resource persons should be made continuingly, emphasizing interesting areas of teachers, rules and regulations should be known to resource persons.

7) Study sources. School and the Teacher Commission should have approval papers collections as study sources for teachers, namelist of the Ajarn 3. Should be made

as resource persons guide, and teachers should be supported to do the study during vacation.

8) Financial. Fund for supporting papers producing should be set up, and Teachers' payment should be increased.